

Tampereen kaupunkiseudun

**Elinvoima, vetovoima ja pitovoima (EVP) –indeksin
seutu- ja kuntakohtainen analyysi**

Tammikuu 2025

YLÖJÄRVI

SISÄLTÖ

- 1. Ylöjärven EVP-indeksi**
- 2. Tampereen kaupunkiseudun kuntien EVP-indeksi**
- 3. EVP-indeksin tausta ja lukuohje**

***Tampereen kaupunkiseudun analyysissä ovat mukana seuraavat kaupunkiseudun kunnat: Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi**

**BUSINESS
TAMPERE**

MDI
Part of FCG.

1. Ylöjärven EVP-indeksi

ELINVOIMAINDEKSI

Tulonsaajien mediaanitulot 2023
(32 454 €)

Yritystiheys 2023*
(102,7)

35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2023
(87,2 %)

Työpaikkaomavaraisuus 2023
(66,7 %)

Taloudellinen huoltosuhde 2023
(120,8)

Avoimen sektorin työpaikkamuutos 2021-2023
(-0,4 %)

Talouselukuiindeksi 2023
(+1,3)

Yrityspäätantanta 2023*
(+1,8)

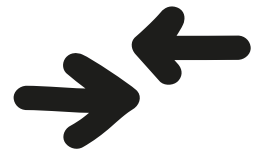

Koulutustasoindeksi 2023
(411)

Sairastavuusindeksi 2022
(91,9)

VETO- JA PITVOIMAINDEKSI

Väestönmuutos (%) 2019-2023
(+1,3 %)

Väestöennuste (%) 2023-2040
(+2,5 %)

Työllisten nettomuutto 2021-2023*
(+3,1)

Sisäisten muuttojen vilkkaus 2021-2023*
(60,1)

Valmistuneet asunnot 2021-2023*
(52,2)

Vanhojen asuntojen neliöhinta 2023
(2 290 €)

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2023
(3,1 %)

Opiskelijoiden osuus 2023
(6,4 %)

15-34-vuotiaiden nettomuutto 2021-2023*
(-1,6)

Kesäasukkaiden määrä 2023*
(14,1)

*Suhteessa asukasmäärään

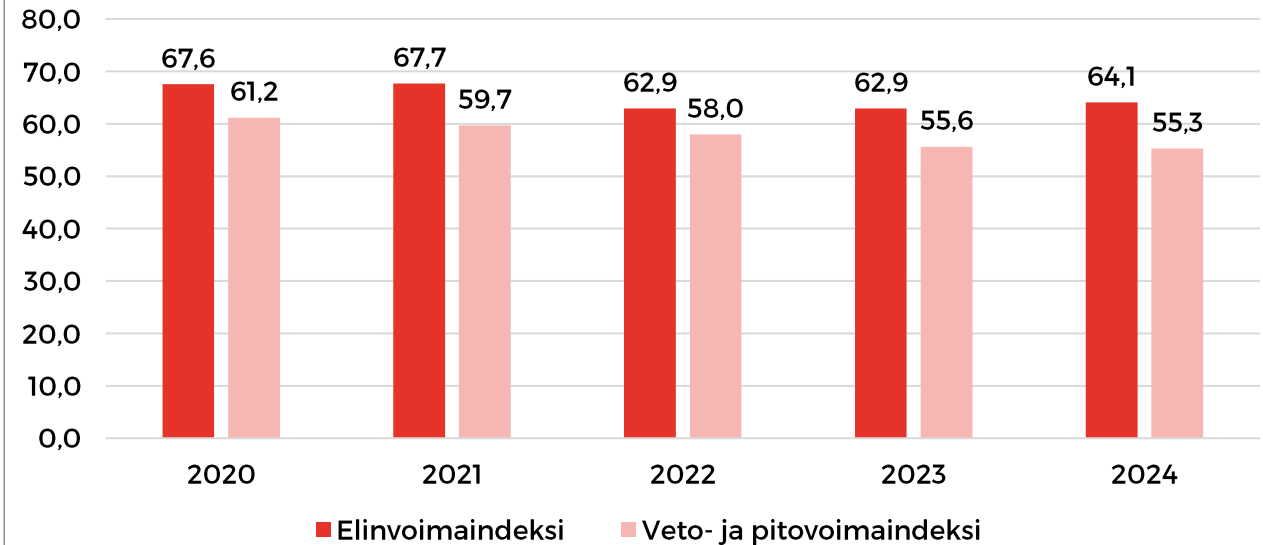

EVP-INDEKSI

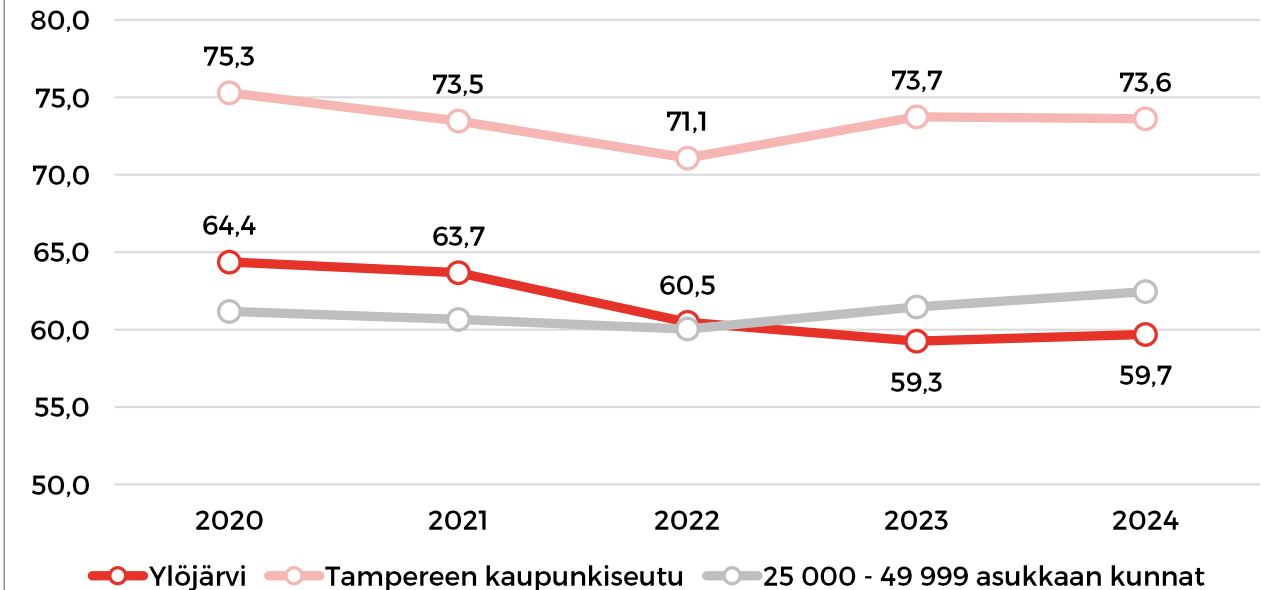
Ylöjärven elinvoima on indeksillä mitattuna Tampereen kaupunkiseudun toiseksi heikoin, mutta koko maan 35:ksi vahvin. Ylöjärven EVP-kokonaisindeksi oli 59,7 vuonna 2024. Kunnan elinvoima-indeksi oli 64,1 ja vetovoima- ja pitovoimaindeksi puolestaan 55,3. Ylöjärvellä on vahvat lukemat etenkin tulonsaajien mediaanituloissa, 35-44-vuotiaiden työllisyysasteessa ja koulutustaso-indeksissä.

- Ylöjärven EVP-indeksi oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien indeksin keskimääräinen arvo, mutta alhaisempi kuin Tampereen kaupunkiseudun indeksi. Elinvoimaindeksi oli Ylöjärvellä kohtalainen, mutta veto- ja pitovoimaindeksi hieman heikompi.
- Kokonaisindeksi laski selkeästi vuosien 2020-2024 aikana. Indeksillä laski vuosien 2020-2023 aikana, mutta kasvoi maltillisesti vuoden 2024 aikana.
- Kokonaisindeksin laskun taustalla vuosien 2020-2024 aikana on muun muassa avoimen sektorin työpaikkojen väheneminen ja talouslukuindeksin hitaampi vahvistuminen verrattuna muuhun maahan sekä heikentynyt väestönkehitys ja muuttoliike.

Ylöjärven elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

EVP-indeksillä mitattuna Suomen 35. elinvoimaisin kunta

ELINVOIMA

Ylöjärven elinvoimaindeksi on kohtalainen:

- **Tulonsaajien mediaanitulot** ovat alueella erittäin korkeat, ja kasvua on tapahtunut noin 15 prosentilla vuosien 2019-2023 aikana.
- **Työllisyysaste** 35-44-vuotiaiden ikäryhmässä on korkea, mutta on heikentynyt vuosien 2019-2023 aikana
- **Työpaikkaomavaraisuusaste** on heikko, mikä tarkoittaa, että alueella on enemmän työllisiä kuin työpaikkoja. Tämä on kuitenkin hyvin tyypillistä suurten kaupunkien yhteydessä oleville kehyskunnille.
- **Taloudellinen huoltosuhde** on vahva ja on vahvistunut vuosien 2019-2023 aikana. Vuoden 2023 aikana huoltosuhde on kuitenkin heikentynyt edelliseen vuoteen verrattuna.
- **Avoimen sektorin työpaikkamuutos** on ollut maltillisesti laskevaa vuosien 2021-2023 aikana. Kehitys ei kuitenkaan poikkea muista saman kokoluokan kunnista.
- **Koulutustasoindeksi** on korkea. Kasvua on tapahtunut suhteellisesti tarkasteltuna yli kuudella prosentilla vuosien 2019-2023 aikana.
- **Yritystiheys** on hieman heikompi koko maahan verrattuna, mutta suhteessa oman kokoluokan kuntiin nähden selkeästi vahvempi
- **Talouselämyksindeksi** on hieman heikko ja alhaisempi Manner-Suomen kuntien keskiarvoa. Indeksillä kuitenkin vahvistui vuosien 2019-2023 aikana, mikä kertoo vahvistuneesta talouden liikkumavarasta suhteessa samankokoisiin kuntiin.
- **Yrityspäätösasukasaste** on kohtalainen ja samaa tasoa oman kokoluokan kuntiin nähden. muuhun maahan verrattuna. Yrityspäätösaste on kuitenkin heikentynyt vuosien 2019-2023 aikana.
- **Sairastavuusindeksi** on hyvä ja Tampereen kaupunkiseutua vahvempi. Indeksillä on kuitenkin heikentynyt vuosien 2019-2022 aikana.

VETO- JA PITOVOIMA

Ylöjärven veto- ja pitovoima on heikohko:

- **Väestönkasvu** on ollut suhteellisesti tarkasteltuna maltillisesti kasvavaa. Väkiluku on kasvanut hieman yli prosentilla viimeisen viiden vuoden aikana.
- **MDI:n väestöennusteen (2024)** mukaan väkiluvun ennakoidaan kasvavan maltillisesti eli noin kolmella prosentilla vuosien 2023-2040 aikana. Kasvun ennakoidaan olevan alhaisempaa muiden saman kokoluokan kuntien kasvuun verrattuna.
- **Työllisten nettomuutto** on ollut positiivista, mutta muuttovoittojen määrissä on tapahtunut laskua viime vuosien aikana.
- **Valmistuneiden asuntojen määrä** suhteessa asukaslukuun on ollut varsin korkea. Vuoden 2023 aikana valmistuneiden asuntojen määrä on kuitenkin laskenut edeltäviin vuosiin verrattuna.
- **Opiskelijoiden osuus** väestöstä on kohtalainen, mutta alhaisempi verrattuna saman kokoluokan kuntiin nähden. Osuus on myös laskenut vuosien 2021-2023 aikana.
- **15-34-vuotiaiden nettomuutosta** on tullut maltillisia muuttotappioita, joka on hyvin tyypillistä suuren kaupungin kehyskunnalle.
- **Ulkomaalaistaustaisten osuus** on erittäin matala. Osuus jäi huomattavasti alhaisemmaksi verrattuna muiden saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Sisäisten muuttojen määrä** on ollut alhaista ja jäi matalammaksi muiden saman kokoluokan kuntiin nähden.
- **Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat** ovat varsin korkeat. Neliöhinnoissa on tapahtunut kasvua noin 14 prosentilla viimeisen viiden vuoden aikana.
- **Kesäasukkaiden määrä** on kohtalainen ja muihin saman kokoluokan kuntiin nähden selkeästi korkeampi.

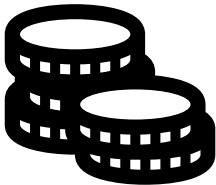

TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT

Ylöjärven tulonsaajien mediaanitulot olivat **32 454** euroa vuonna 2023. Ylöjärven tulonsaajien mediaanitulot olivat suuremmat kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

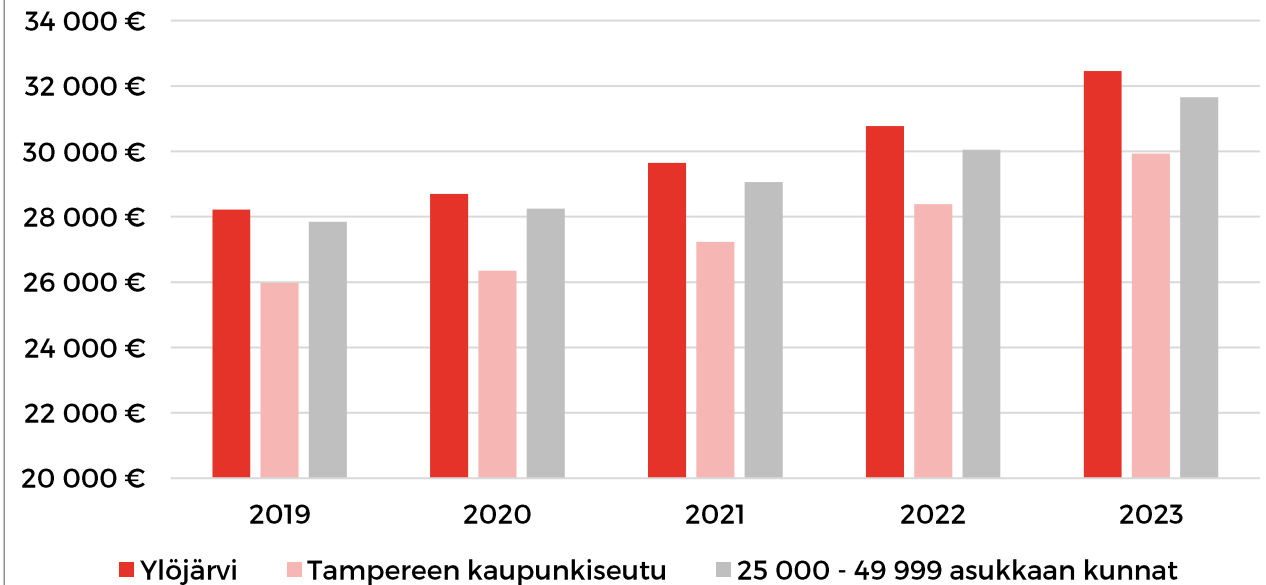

YLÖJÄRVEN TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoja suuremmat vuonna 2023. **Ylöjärven tulonsaajien mediaanitulot olivat toiseksi korkeimmat verrokkiryhmässä ja kasvoivat toiseksi eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT OLIVAT 28 981 EUROA VUONNA 2023. Manner-Suomessa tulonsaajien mediaanitulot olivat suurimmat Kauniaisissa (43 524 €) ja Espoossa (36 314 €) sekä matalimmat Rautavaarassa (19 917 €).

Tulonsaajien mediaanitulot 2019-2023

Verrokkiryhmä	Tulonsaajien mediaanitulot 2019	Tulonsaajien mediaanitulot 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	31 419 €	35 293 €	+12,3 %	6
Ylöjärvi	28 217 €	32 454 €	+15,0 %	22
Kangasala	28 062 €	32 046 €	+14,2 %	30
Kontiolahti	27 318 €	31 541 €	+15,5 %	35
Siilinjärvi	27 878 €	31 448 €	+12,8 %	37

YRITYSTIHEYS

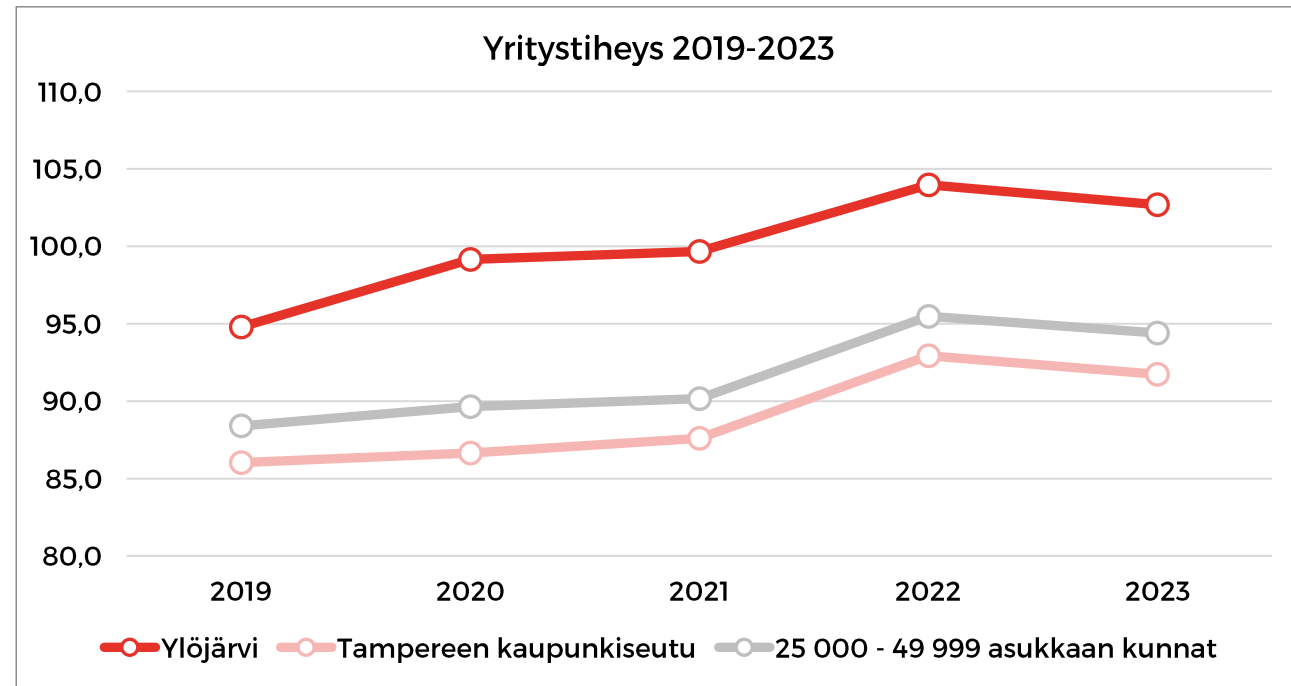
Ylöjärvellä oli 103 yrityksen toimipaikkaa 1 000 asukasta kohden vuonna 2023. Ylöjärven yritystiheys oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

YLÖJÄRVEN YRITYSTIHEYS oli Tampereen kaupunkiseutua suurempi, mutta koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2023. **Ylöjärven yritystiheys oli kaikista suurin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi toiseksi vähiten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA YRITYSTIHEYS OLI 109,9 VUONNA 2023. Manner-Suomessa yritystiheys oli suurin Soinissa (245,1) ja Kustavissa (243,4) sekä alhaisin Kemissä (63,0).

Verrokkiryhmä	Yritystiheys 2019	Yritystiheys 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	94,8	102,7	+8,3 %	232
Nurmijärvi	89,8	100,4	+11,8 %	241
Kangasala	91,6	94,0	+2,7 %	255
Kontiolahti	78,1	87,5	+12,1 %	271
Siilinjärvi	75,5	84,9	+12,4 %	276

35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE

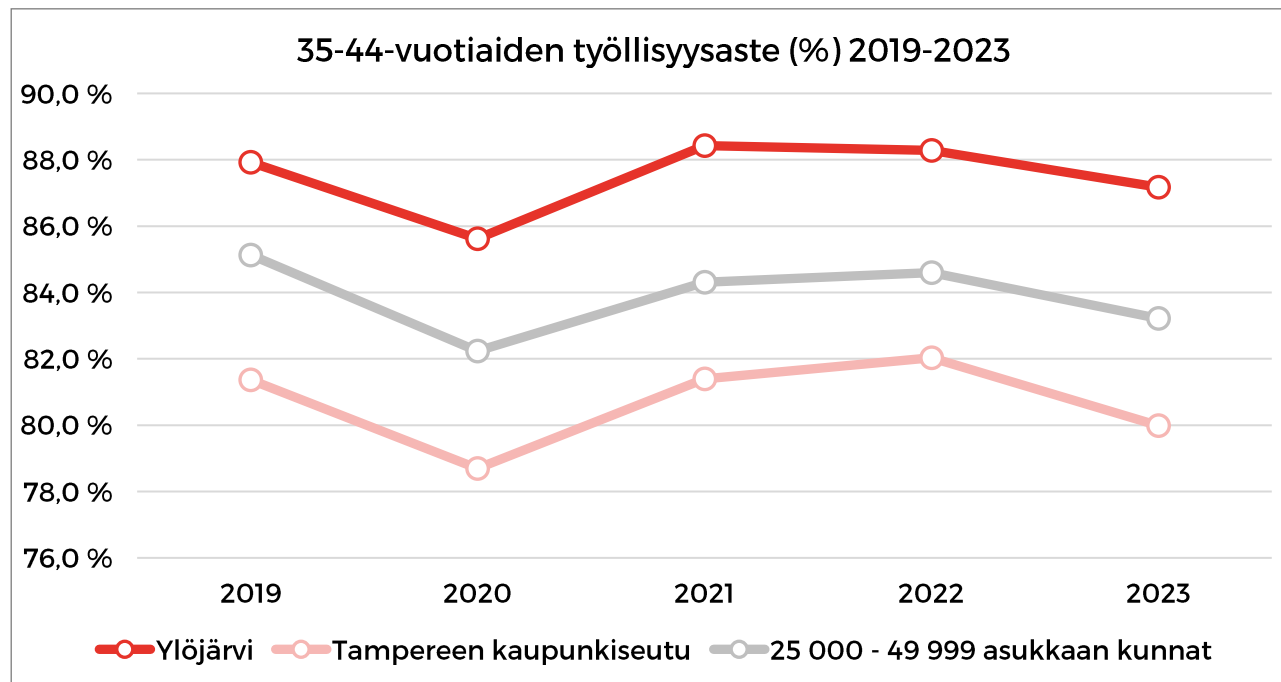
Ylöjärven 35-44-vuotiaiden työllisyysaste oli 87,2 prosenttia vuonna 2023. Ylöjärven työllisyysaste oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

YLÖJÄRVEN 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan työllisyysastetta merkittävästi korkeampi vuonna 2023. Ylöjärven työllisyysaste oli kaikista korkein verrokkiryhmässä ja heikkeni kolmanneksi vähiten vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE OLI 79,7 PROSENTTIA VUONNA 2023. Manner-Suomessa työllisyysaste oli korkein Mustasaarella (91,9 %) ja Pedersören kunnassa (91,4 %) sekä alhaisin Rautavaarassa (65,3 %).

Verrokkiryhmä	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2019	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	87,9 %	87,2 %	-0,8 %-yks	24
Kangasala	87,2 %	86,5 %	-0,7 %-yks	31
Kontiolahti	85,8 %	86,4 %	+0,6 %-yks	36
Nurmijärvi	87,9 %	85,9 %	-2,1 %-yks	44
Siilinjärvi	86,6 %	85,6 %	-1,0 %-yks	48

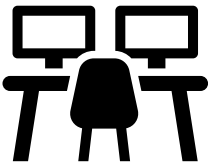

TYÖPAIKKAOMA- VARAISUUSASTE

Ylöjärvellä oli 10 178 työpaikkaa ja 15 252 työllistä eli työpaikkaomavaraisuusaste oli 66,7 prosenttia vuonna 2023. Ylöjärven työpaikkaomavaraisuus oli heikempi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo.

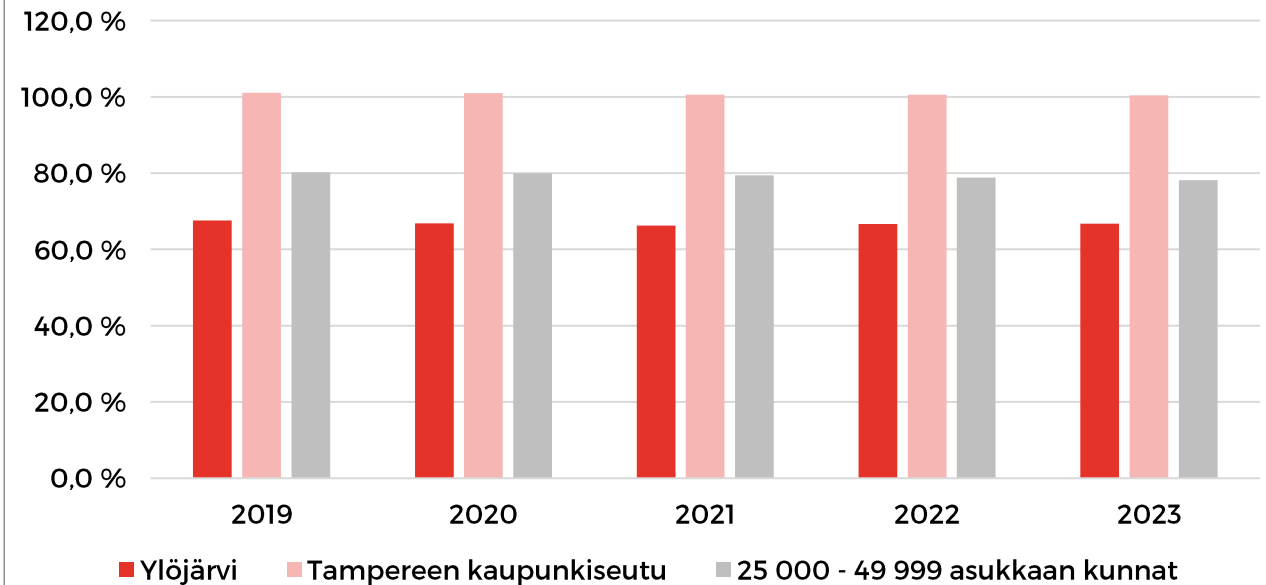

YLÖJÄRVEN TYÖPAIKKAOMA-VARAISSUUS oli Tampereen kaupunki-seudun arvoa huomattavasti heikempi vuonna 2023. Ylöjärven työpaikkaoma-varaisuus oli toiseksi korkein verrokki-ryhmässä ja heikkeni kolmanneksi vähiten vuosina 2019-2023.

MANNER-SUOMEN KUNTIEN TYÖPAIKKAOMAVARAISSUUSASTE OLI KESKIARVOLTAAN 85,6 PROSENTTIA VUONNA 2023. Manner-Suomessa työpaikkaomavaraisuus oli vahvin Harjavallassa (142,6 %) ja Pietarsaassa (137,5 %) sekä heikoin Taipalsaassa (40,1 %).

Työpaikkaomavaraisuusaste 2019-2023

Verrokkiryhmä	Työpaikkaoma-varaisuusaste 2019	Työpaikkaoma-varaisuusaste 2023 ↑	Muutos %-yks. 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Siilinjärvi	76,8 %	78,5 %	+1,7 %-yks	188
Ylöjärvi	67,6 %	66,7 %	-0,9 %-yks	240
Kangasala	64,2 %	57,9 %	-6,3 %-yks	269
Nurmijärvi	61,4 %	57,2 %	-4,2 %-yks	274
Kontiolahti	54,9 %	56,7 %	+1,8 %-yks	275

TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE

Ylöjärvellä oli 121 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työllistä kohden vuonna 2023. Ylöjärven taloudellinen huoltosuhde oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

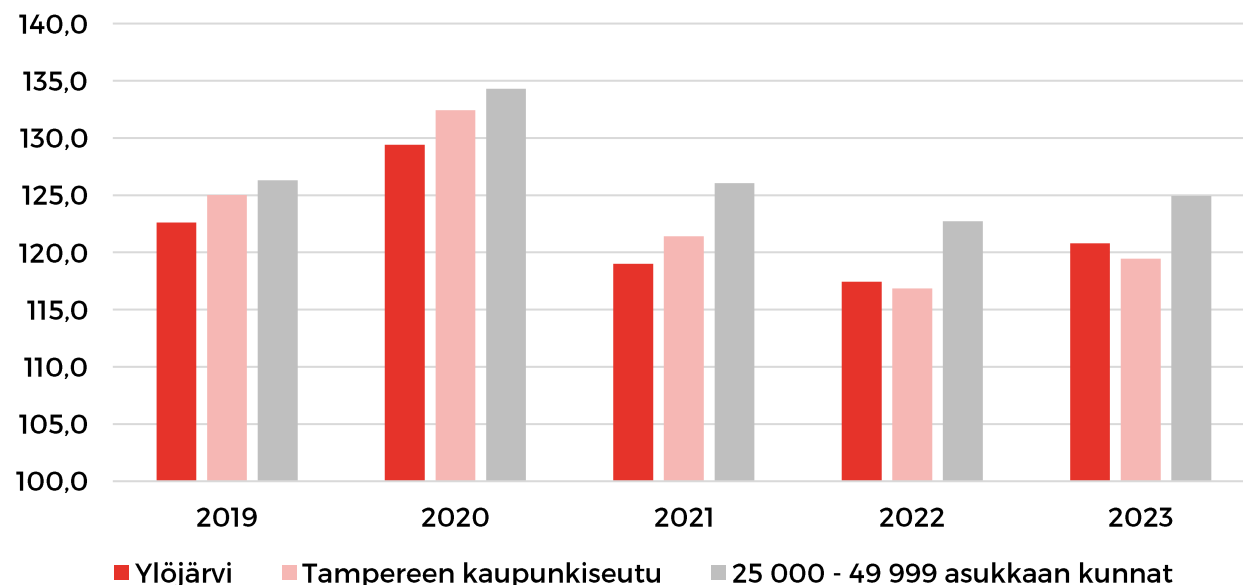

YLÖJÄRVEN TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa, mutta koko maan arvoa vahvempi vuonna 2023. **Ylöjärven taloudellinen huoltosuhde oli kolmanneksi vahvin verrokkiryhmässä ja vahvistui kolmanneksi eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE OLI 131,8 VUONNA 2023. Manner-Suomessa huoltosuhde oli vahvin Kittilässä (93,5) ja Sipoossa (103,0) sekä heikoin Puolangalla (254,2).

Taloudellinen huoltosuhde 2019-2023

Verrokkiryhmä	Taloudellinen huoltosuhde 2019	Taloudellinen huoltosuhde 2023 ↓	Muutos 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	110,1	109,1	-1,0	10
Kangasala	125,2	120,1	-5,1	31
Ylöjärvi	122,6	120,8	-1,8	33
Kontiolahti	127,9	124,9	-3,0	43
Siilinjärvi	132,1	133,8	+1,7	68

AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAMUUTOS

Ylöjärvellä oli 7 586 avoimen sektorin työpaikkaa vuonna 2023 ja niiden määrä laski 0,4 prosentilla vuosina 2021-2023. Ylöjärven avoimen sektorin työpaikkojen suhteellinen kehitys oli samaa tasoa kuin samankokoisissa kunnissa keskimäärin.

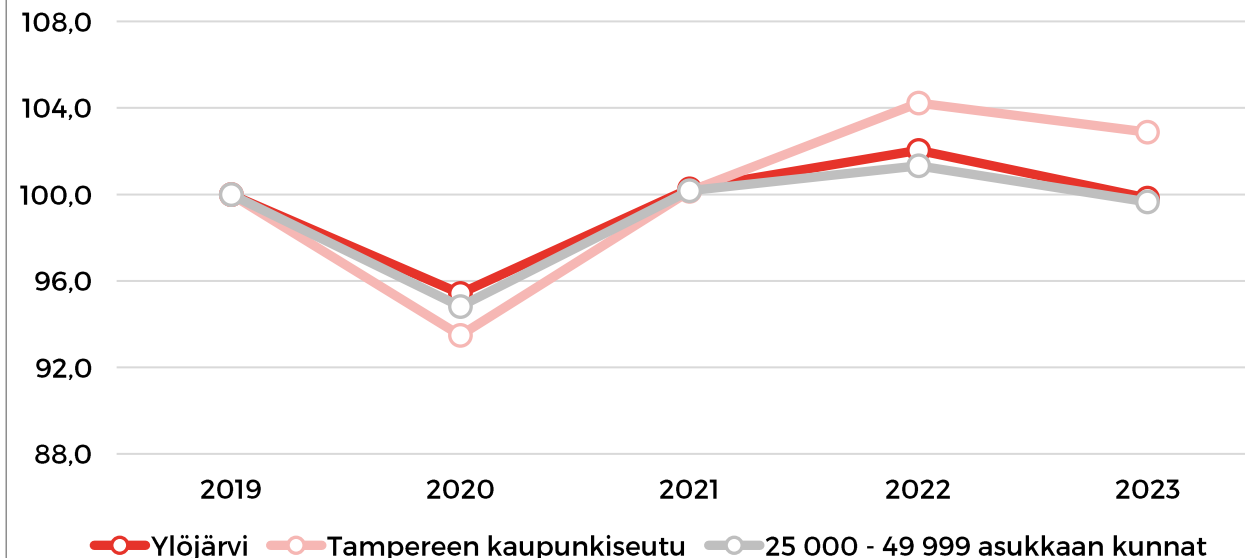

YLÖJÄRVEN AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKOJEN SUHTEELLINEN KEHITYS oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan kehitystä heikompaa vuosina 2021-2023. Ylöjärven avoimen sektorin työpaikkojen määrä oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä ja suhteellinen kehitys kaikista "vahvinta" vuosina 2019-2023.

KOKO MAASSA AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKAT KASVOIVAT 0,3 PROSENTILLA VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa avoimen sektorin työpaikat kasvoivat suhteellisesti eniten Kauniaisissa (+36,2 %) ja Kolarissa (+11,2 %) sekä laski eniten Pyhäjoella (-43,4 %).

Avoimen sektorin työpaikkojen kehitys 2019-2023, indeksoitu 2019=100

Verrokkiryhmä	Avoimen sektorin työpaikat 2021	Avoimen sektorin työpaikat 2023	Muutos % 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	7 619	7 586	-0,4 %	69
Nurmijärvi	9 471	9 330	-1,5 %	93
Siilinjärvi	4 584	4 477	-2,3 %	106
Kangasala	6 403	6 227	-2,7 %	120
Kontiolahti	2 699	2 552	-5,4 %	194

TALOUSLUKUINDEKSI

Ylöjärven talouslukuindeksi oli positiivinen 1,3 vuonna 2023. Ylöjärven talouslukuindeksi ja kuntatalouden suhteellinen liikkumavara oli heikempi kuin samankokoisten kuntien keskiarvo.

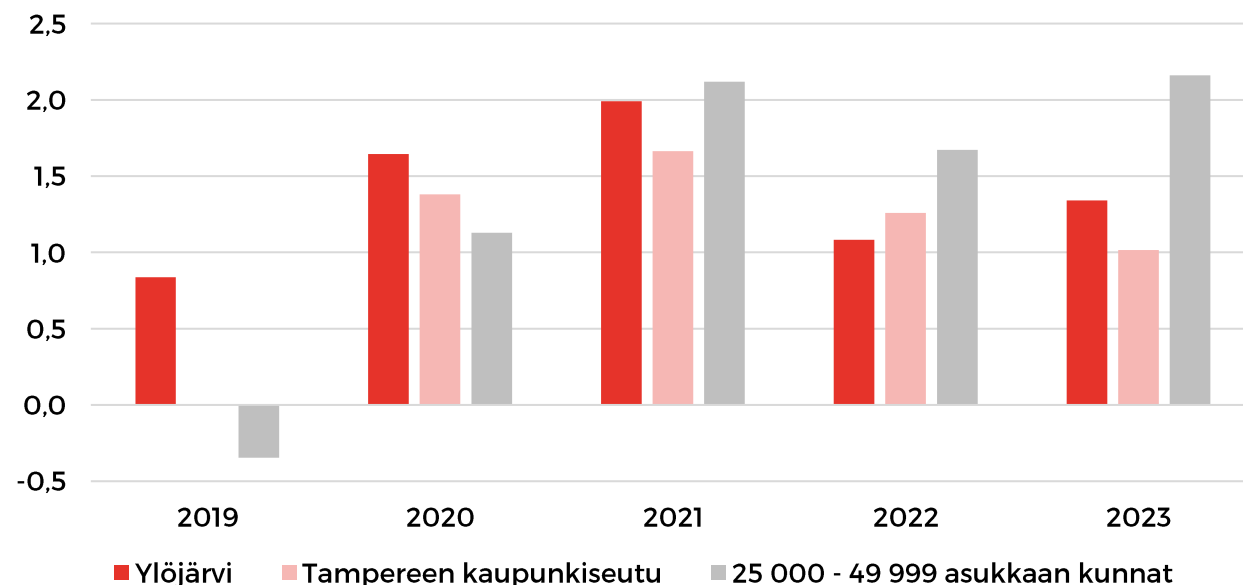

YLÖJÄRVEN TALOUSLUKUINDEKSI oli hieman vahvempi kuin Tampereen kaupunkiseudun kuntien keskiarvo vuonna 2023. **Ylöjärven talouslukuindeksi oli kolmanneksi korkein verrokki-ryhmässä, mutta vahvistui toiseksi vähiten vuosina 2019-2023.**

MANNER-SUOMEN KUNTIEN TALOUSLUKUINDEKSI OLI KESKIARVOLTAAN 1,5 VUONNA 2023. Manner-Suomessa talouslukuindeksi oli vahvin Kittilässä (+19,6) ja Koski Tl:ssä (+12,4) sekä heikoin Lestijärvellä (-12,5).

Talouslukuindeksi 2019-2023

Verrokkiryhmä	Talouslukuindeksi 2019	Talouslukuindeksi 2023 ↑	Muutos 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	+0,3	+3,5	+3,3	70
Kangasala	+1,7	+2,0	+0,3	123
Ylöjärvi	+0,8	+1,3	+0,5	142
Kontiolahti	-0,6	+0,5	+1,1	178
Siilinjärvi	-5,1	-3,2	+2,0	275

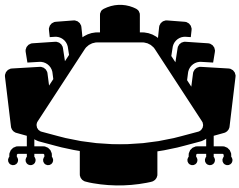

YRITYSPERUSTANTA

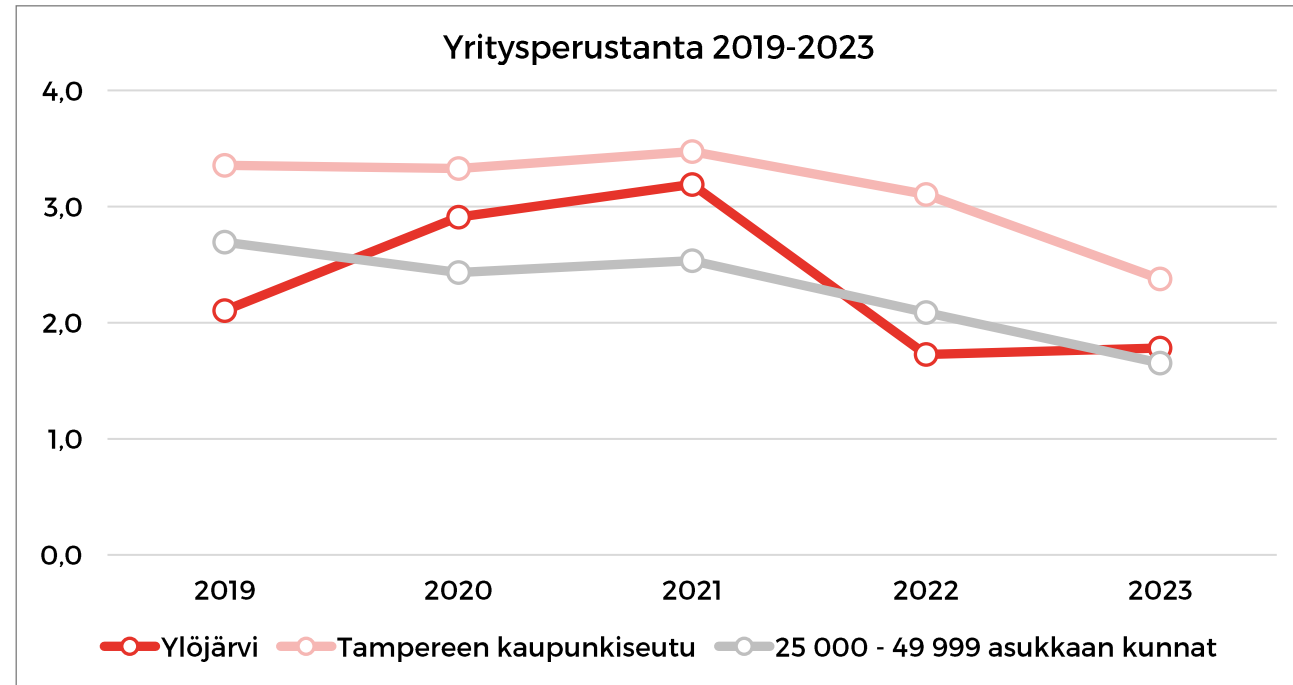
Ylöjärven yritysperustanta oli positiivinen 60 yrityksellä vuonna 2023. Ylöjärven yritysperustanta 1 000 asukasta kohden oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

YLÖJÄRVEN YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun arvoa heikompi, mutta samaa tasoa kuin koko maan arvo vuonna 2023. Ylöjärven yritysperustanta 1 000 asukasta kohden oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä.

KOKO MAASSA YRITYSPERUSTANTA 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 1,9 VUONNA 2023. Manner-Suomessa yritysperustanta oli vahvin Savukoskella (+8,2) ja Utsjoella(+7,9) sekä heikoin Lestijärvellä (-7,3).

Verrokkiryhmä	Yritysperustanta 2023	Yritysperustanta (1 000 as. kohden) 2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	+136	+3,0	27
Ylöjärvi	+60	+1,8	76
Kangasala	+38	+1,1	122
Siilinjärvi	+20	+0,9	140
Kontiolahti	-4	-0,3	225

KOULUTUSTASO- INDEKSI

Ylöjärvellä perusasteen jälkeistä korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin 4,1 vuotta eli koulutustasoindeksi oli 411 vuonna 2023. Ylöjärven indeksi oli vahvempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

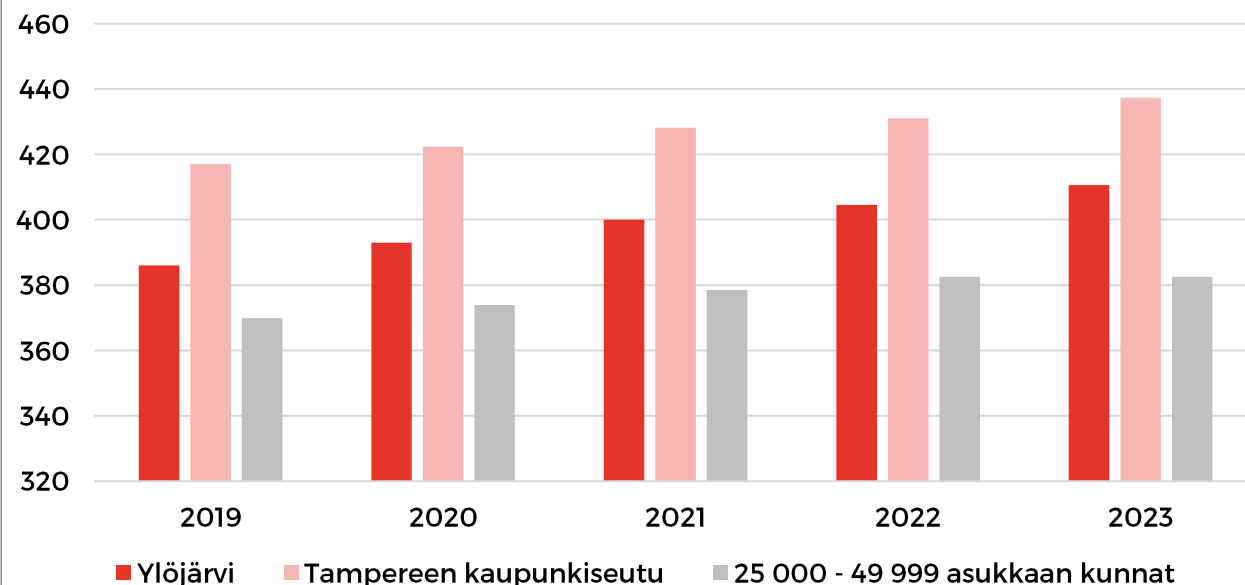

YLÖJÄRVEN KOULUTUSTASOINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun indeksiä heikempi, mutta koko maan indeksiä hieman vahvempi vuonna 2023. **Ylöjärven koulutustasoindeksi oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna kaikista eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA KOULUTUSTASOINDEKSI OLI 396 VUONNA 2023. Manner-Suomessa indeksi oli vahvin Kauniaisissa (606) ja Espoossa (495) sekä heikoin Kivijärvellä (241).

Koulutustasoindeksi 2019-2023

Verrokkiryhmä	Koulutustaso- indeksi 2019	Koulutustaso- indeksi 2023 ↑	Muutos % 2019- 2023	Sijoitus Manner- Suomessa /293
Kangasala	407	430	+5,7 %	15
Kontiolahti	402	424	+5,5 %	18
Ylöjärvi	386	411	+6,4 %	27
Siilinjärvi	391	405	+3,5 %	32
Nurmijärvi	375	388	+3,4 %	40

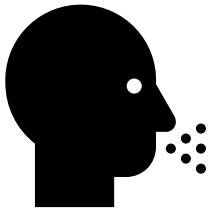

SAIRASTAVUUS- INDEKSI

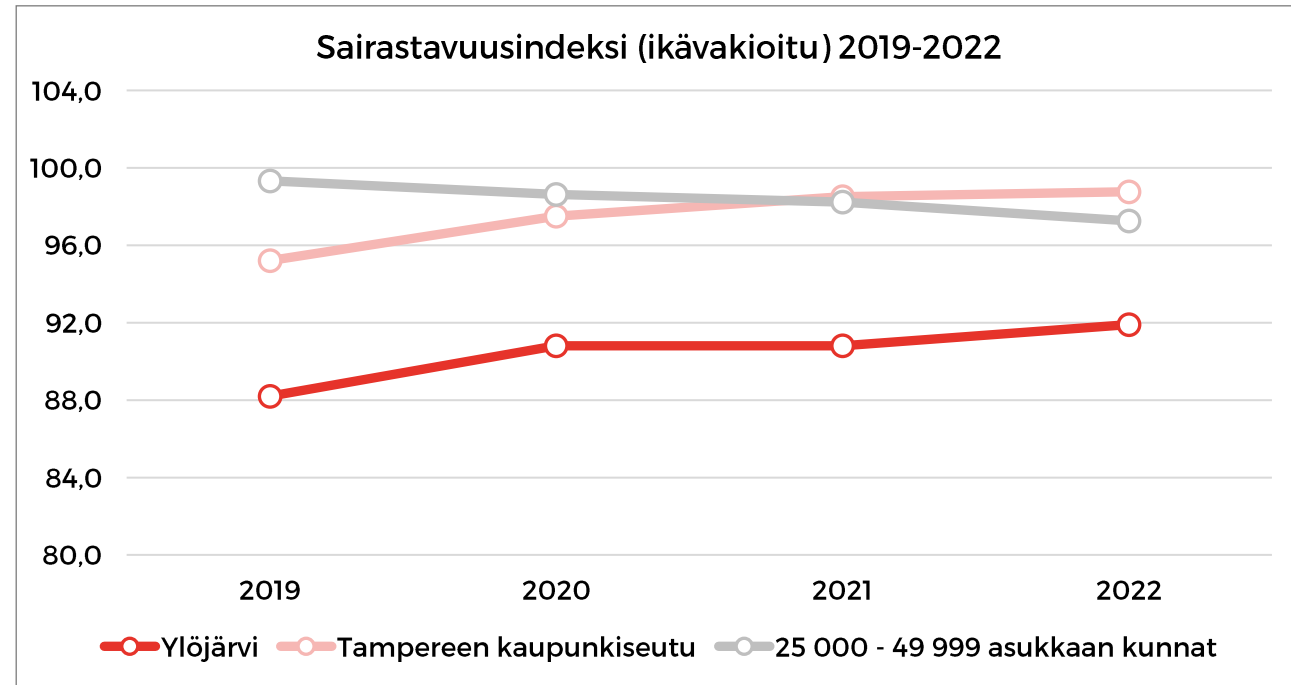
Ylöjärven sairastavuusindeksi oli 91,9 vuonna 2022. Ylöjärven indeksi oli vahvempi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

YLÖJÄRVEN SAIRASTAVUUSINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun indeksiä vahvempi vuonna 2022. **Ylöjärven sairastavuusindeksi oli toiseksi vahvin verrokkiryhmässä, mutta heikkeni kaikista eniten vuosina 2019-2022.**

MANNER-SUOMESSA SAIRASTAVUUSINDEKSI oli vahvin Pedersören kunnassa (68,3) ja Korsnäsissä (71,0) sekä heikoin Tuusniemessä (161,1) vuonna 2022.

Verrokkiryhmä	Sairastavuusindeksi 2019	Sairastavuusindeksi 2022 ↓	Muutos % 2019-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	89,9	86,2	-4,1 %	24
Ylöjärvi	88,2	91,9	+4,2 %	51
Kangasala	91,6	94,1	+2,7 %	71
Kontiolahti	105,9	102,6	-3,1 %	151
Siilinjärvi	110,6	110,7	+0,1 %	230

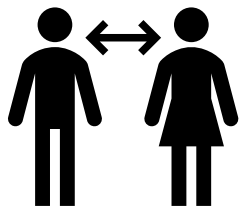

VÄESTÖNMUUTOS

Ylöjärven väkiluku kasvoi 423 henkilöllä eli 1,3 prosentilla vuosien 2019-2023 aikana. Ylöjärven suhteellinen väestönkasvu oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.

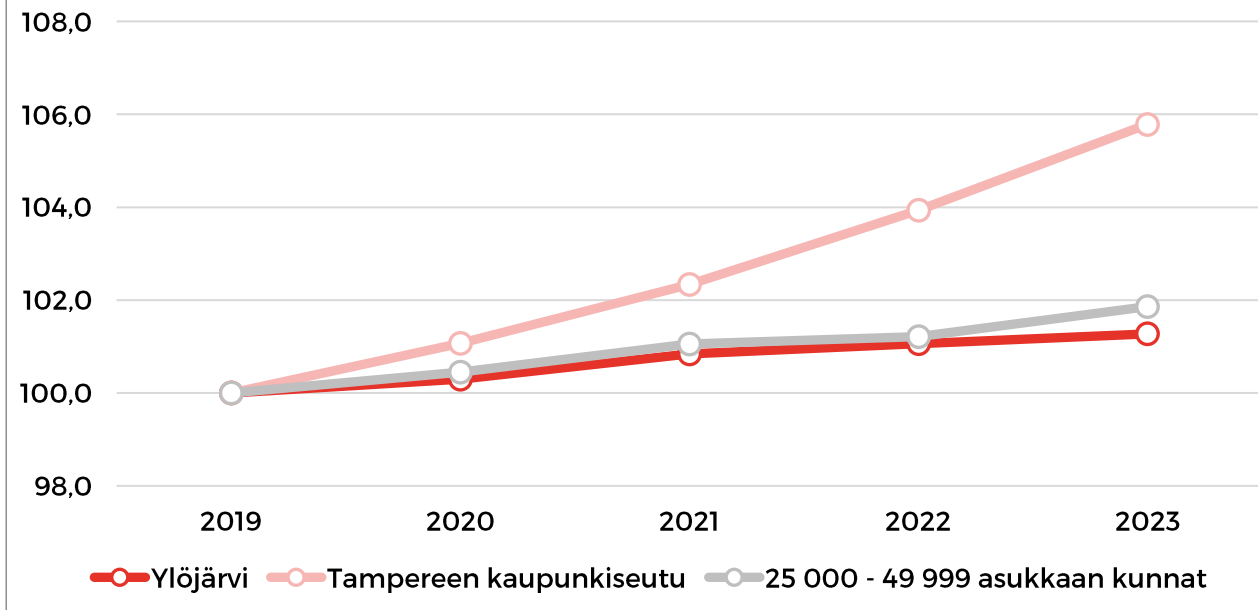

YLÖJÄRVEN SUHTEELLINEN VÄESTÖNKASVU oli Tampereen kaupunkiseudun kasvua alhaisempi, mutta koko maan kasvun kanssa samaa tasoa vuosina 2019-2023. Ylöjärven väkiluku oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä, mutta suhteellinen väestönkasvu toiseksi alhaisinta tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKU KASVOI 1,4 PROSENTILLA VUOSINA 2019-2023. Manner-Suomessa suhteellinen väestönkehitys oli korkeita Espoossa (+8,4 %) ja Luodossa (+7,9 %) sekä alhaisinta Rautavaarassa (-11,1 %).

Suhteellinen väestönkehitys 2019-2023

Verrokkiryhmä	Väestö 2019	Väestö 2023	Muutos % 2019-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	31 868	33 473	+5,0 %	15
Nurmijärvi	42 993	44 785	+4,2 %	21
Kontiolahti	14 821	15 136	+2,1 %	36
Ylöjärvi	33 254	33 677	+1,3 %	47
Siilinjärvi	21 423	21 290	-0,6 %	72

MDI:N VÄESTÖENNUSTE

Ylöjärven väkiluvun ennakoitaan kasvavan 850 henkilöllä eli 2,5 prosentilla vuosien 2023-2040 aikana. Ylöjärven suhteellisen väestönkasvun ennakoitaan olevan heikompaa kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.

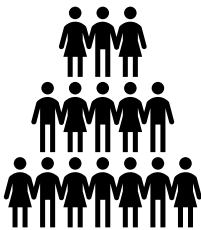
YLÖJÄRVEN SUHTEELLISEN VÄESTÖNKASVUN ENNAKOIDAAN

olevan Tampereen kaupunkiseudun kasvua heikompaa, mutta koko maan kasvun kanssa samaa tasoa vuosina 2023-2040.

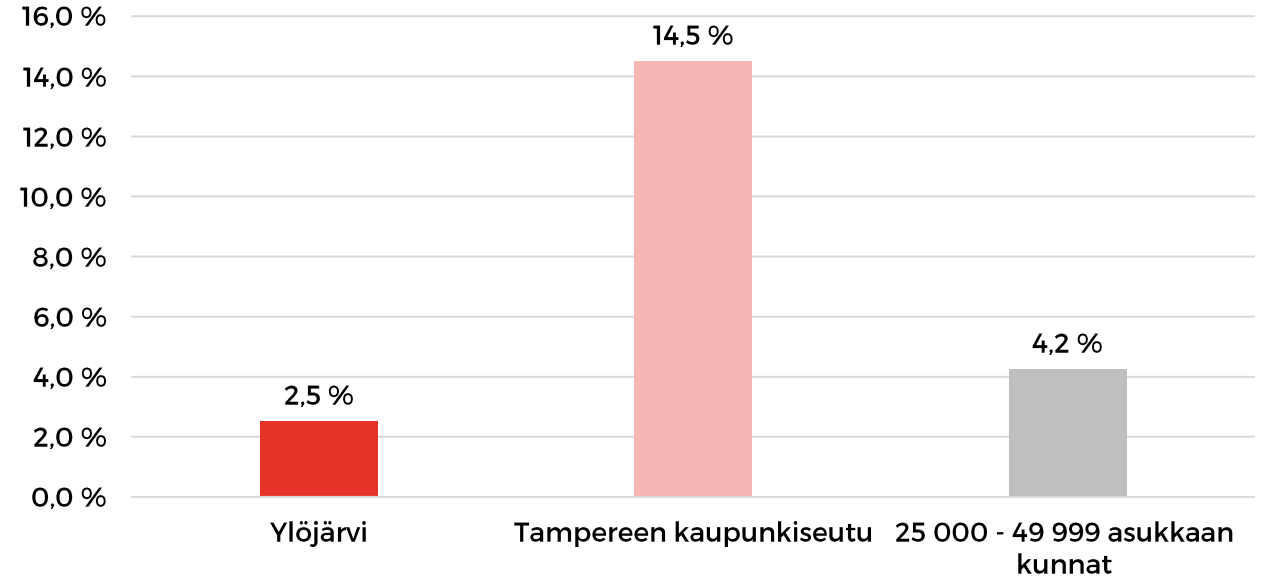
Ylöjärven väkiluvun ennakoitaan olevan kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja suhteellisen väestönkasvun olevan kolmanneksi vahvinta tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKUN ENNAKOIDAAN KASVAVAN 2,6 PROSENTILLA VUOSINA 2023-2040. Manner-Suomessa suhteellisen väestönkasvun ennakoitaan olevan korkeinta Espoossa (+24,2 %) ja Vantaalla (+20,9 %) sekä alhaisinta Soinissa (-29,4 %).

Ennakoitu suhteellinen väestönmuutos 2023-2040

Verrokkiryhmä	Väestö 2023	Väestö 2040	Muutos % 2023-2040 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /224
Kangasala	33 473	37 795	+12,9 %	11
Nurmijärvi	44 785	49 388	+10,3 %	20
Ylöjärvi	33 677	34 522	+2,5 %	36
Kontiolahti	15 136	14 691	-2,9 %	58
Siilinjärvi	21 290	19 901	-6,5 %	87

TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO

Ylöjärvi sai muuttovoittoa työllisistä yhteensä 311 henkilöä vuosina 2021-2023. Ylöjärven työllisten nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli suurempi kuin kuntien keskimääräinen nettomuutto.

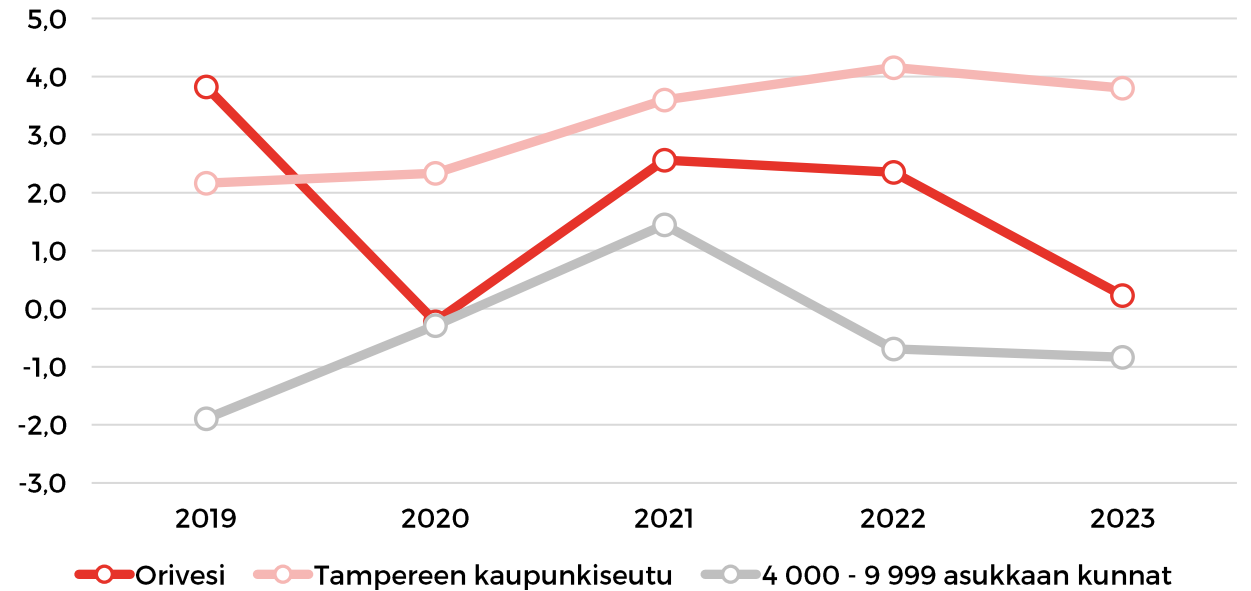

YLÖJÄRVEN TYÖLLISTEN NETTO-MUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun netto-muuttoa alhaisempi vuosina 2021-2023. **Ylöjärven nettomuutto oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä tarkastelu-jakson aikana.**

MANNER-SUOMESSA TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Pelkosenniemessä (+21,9) ja Kittilässä (+21,8) sekä alhaisin Halsualla (-10,8) vuosina 2021-2023.

Työllisten nettomuutto (1000 asukasta kohden) 2019-2023

Verrokkiryhmä	Työllisten nettomuutto 2021-2023	Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	+923	+9,3	9
Kontiolahti	+244	+5,4	26
Nurmijärvi	+715	+5,4	27
Ylöjärvi	+311	+3,1	51
Siilinjärvi	+86	+1,3	90

SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS

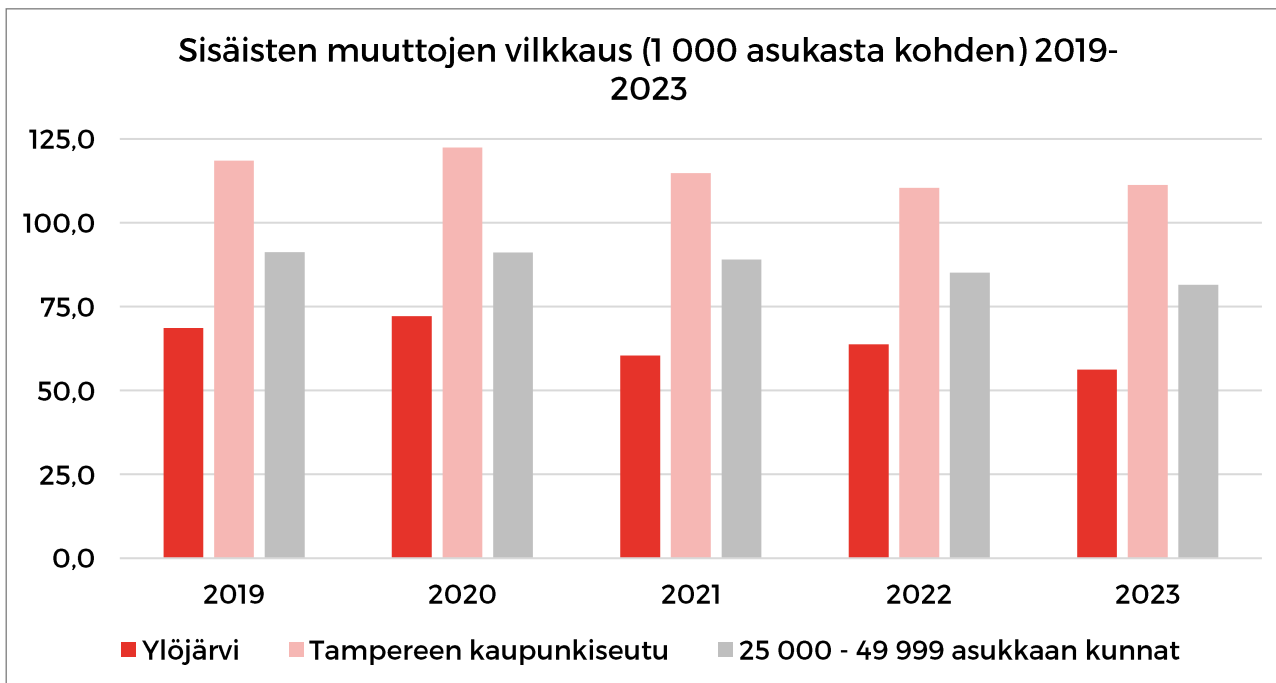
Ylöjärven kuntarajojen sisällä tapahtui yhteensä **6 063** sisäistä muutttoa vuosina 2021-2023. Ylöjärven sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

YLÖJÄRVEN SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa alhaisempi vuosina 2021-2023. Ylöjärven sisäisten muuttojen vilkkaus oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 103,7 VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa muuttojen määrä 1 000 asukasta kohden oli suurinta Helsingissä (156,1) ja Jyväskylässä (145,4) sekä alhaisinta Pyhärannassa (23,5).

Verrokkiryhmä	Sisäisten muuttojen määrä 2021-2023	Sisäisten muuttojen määrä (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	10 167	76,2	68
Siilinjärvi	4 333	67,9	101
Kangasala	6 319	63,8	124
Ylöjärvi	6 063	60,1	139
Kontiolahti	2 431	53,6	179

VALMISTUNEET ASUNNOT

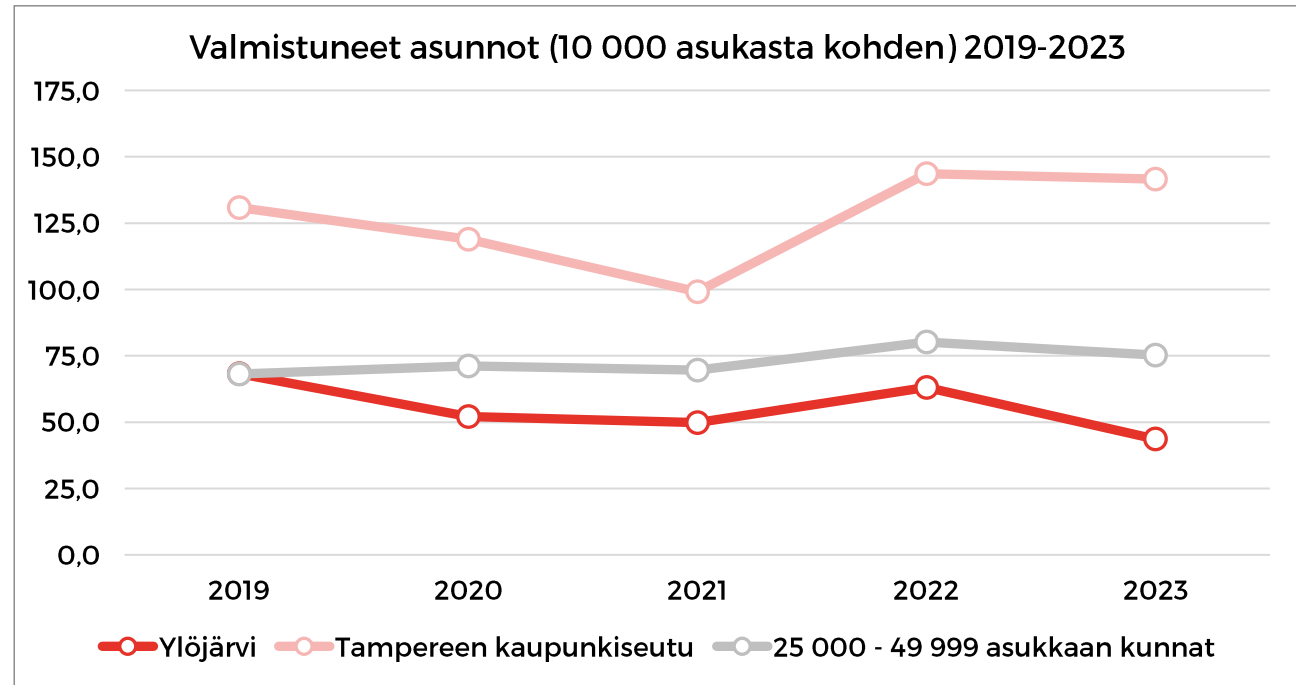
Ylöjärveen valmistui yhteensä 526 asuntoa vuosina 2021-2023. Ylöjärvelle valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

YLÖJÄRVEEN VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ 10 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa alhaisempi vuosina 2021-2023. Ylöjärveen valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli toiseksi alhaisin verrokki-ryhmässä tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA ASUNTOJA VALMISTUI 10 000 ASUKASTA KOHDEN YHTEENSÄ 72 VUOSINA 2021-2023. Manner-Suomessa asuntoja valmistui 10 000 asukasta kohden eniten Tuusulassa (191,6) ja Espoossa (178,3). Asuntoja ei valmistunut ollenkaan yhteensä kuudessa kunnassa.

Verrokkiryhmä	Valmistuneet asunnot 2021-2023	Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	1 137	114,8	11
Nurmijärvi	1 235	92,6	20
Kontiolahti	289	63,8	32
Ylöjärvi	526	52,2	42
Siilinjärvi	296	46,4	52

VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT

Ylöjärven vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat 2 290 euroa vuonna 2023. Ylöjärven neliö-hinnat olivat korkeammat kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen neliöhinta.

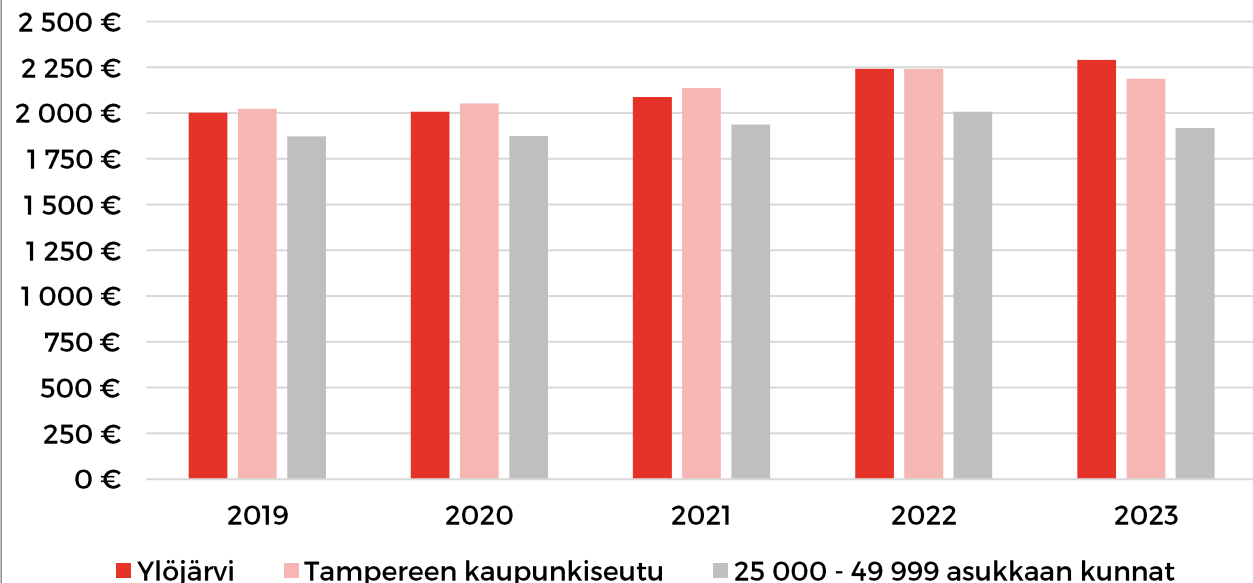

YLÖJÄRVEN VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT olivat Tampereen kaupunkiseudun hintoja korkeammat, mutta koko maan hintoja alhaisemmat vuonna 2023. **Ylöjärven neliöhinnat olivat kaikista korkeimmat verrokkiryhmässä ja kasvoivat suhteellisesti tarkasteltuna eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT OLIVAT 2 688 EUROA VUONNA 2023. Manner-Suomessa neliöhinnat olivat korkeimmat Helsingissä (5 278 €), Kauniaisissa (4 439 €) ja Espoossa (3 869 €).

Vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat 2019-2023

Verrokkiryhmä	Neliöhinta 2019	Neliöhinta 2023 ↑	Muutos % 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /224
Ylöjärvi	2 002 €	2 290 €	+14,4 %	17
Nurmijärvi	2 160 €	2 244 €	+3,9 %	19
Kangasala	2 006 €	2 143 €	+6,8 %	20
Kontiolahti	1 853 €	1 662 €	-10,3 %	50
Siilinjärvi	1 654 €	1 396 €	-15,6 %	76

ULKOMAALAIS- TAUSTAISTEN OSUUS

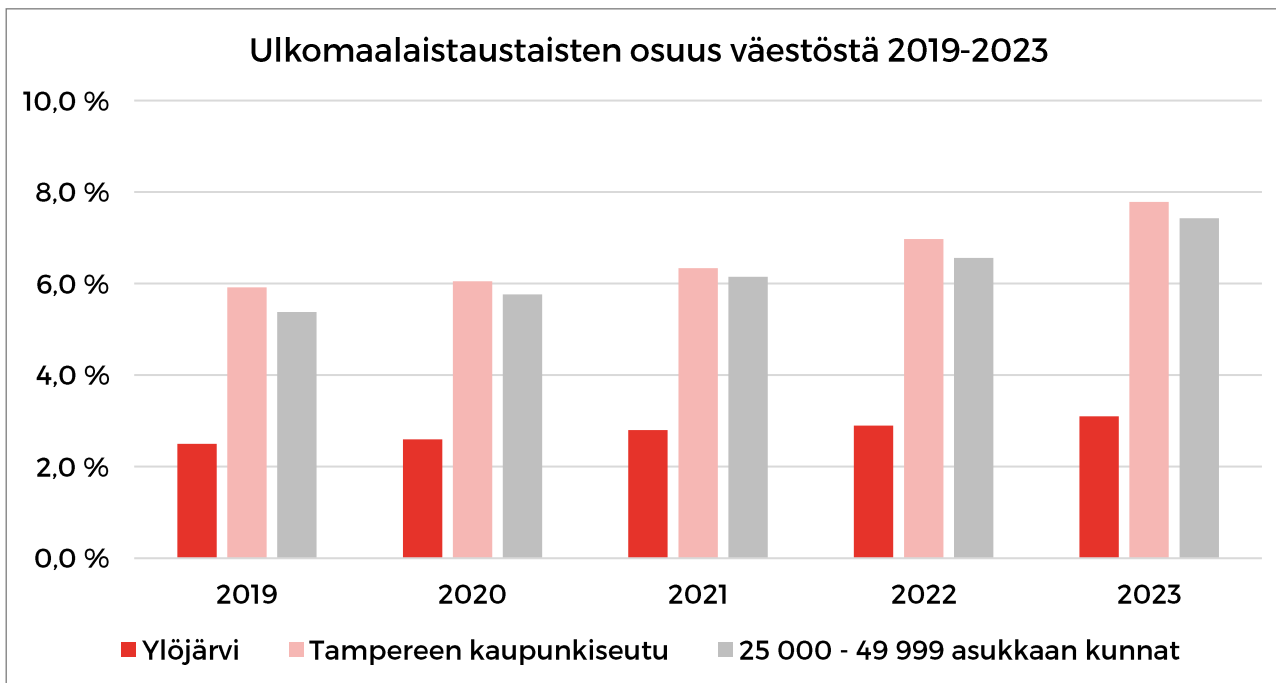
Ylöjärvellä oli yhteensä 1 033 ulkomaalaistaustaista henkilöä vuonna 2023. Ylöjärven ulkomaalais-taustaisten henkilöiden osuus väestöstä oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen osuus.

**YLÖJÄRVEN ULKOMAALAIKUNTA-
HENKILÖIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ** oli Tampereen kaupunki-seudun ja koko maan osuuksia alhaisempi vuonna 2023. **Ylöjärven ulkomaalais-taustaisten osuus oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä, mutta kasvoi toiseksi vähiten vuosina 2019-2023.**

**KOKO MAASSA ULKOMAALAIKUNTA-
TAUSTAISTEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 10,2 PROSENTTIA VUONNA 2023.** Manner-Suomessa ulkomaalaistaustaisten osuus oli korkein Vantaalla (27,4 %) ja Espoossa (23,8 %) sekä alhaisin Reisjärvellä (0,5 %).

Verrokkiryhmä	Ulkomaalais-taustaisten osuus 2019	Ulkomaalais-taustaisten osuus 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Nurmijärvi	5,4 %	7,8 %	+2,4 %-yks	35
Kangasala	2,5 %	3,4 %	+0,9 %-yks	160
Ylöjärvi	2,5 %	3,1 %	+0,6 %-yks	176
Kontiolahti	2,3 %	2,4 %	+0,1 %-yks	227
Siilinjärvi	1,4 %	2,4 %	+1,0 %-yks	228

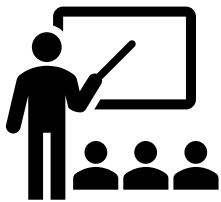

OPIKELIJOIDEN OSUUS

Ylöjärvellä oli yhteensä 2 169 opiskelijaa vuonna 2023. Ylöjärven opiskelijoiden osuus väestöstä oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus.

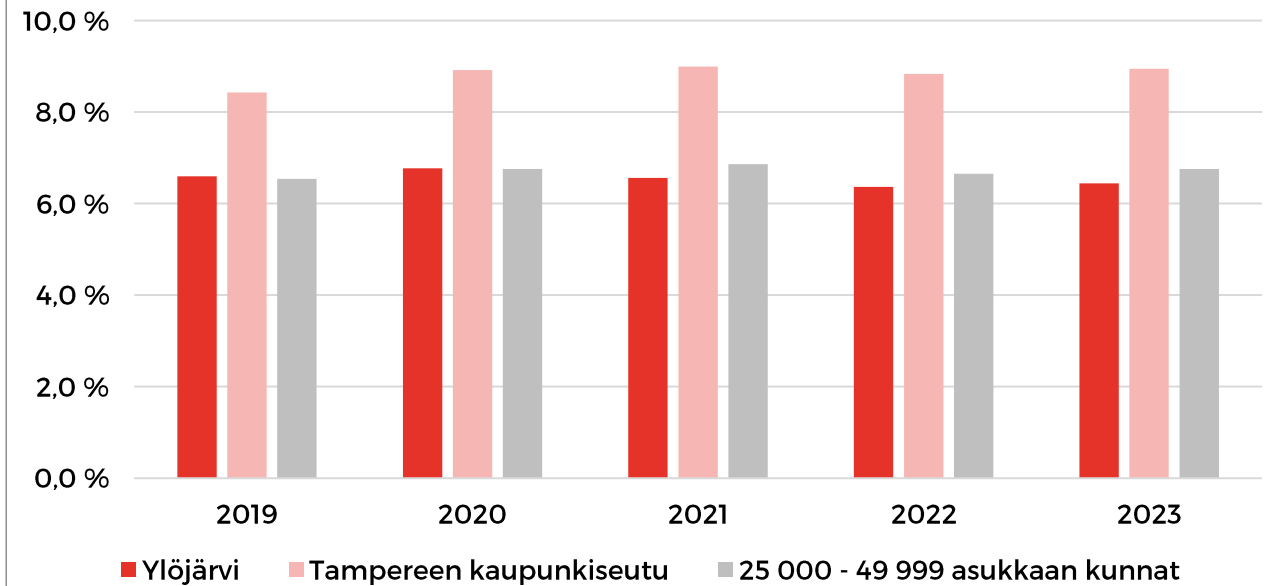

YLÖJÄRVEN OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuuksia alhaisempi vuonna 2023. **Ylöjärven opiskelijoiden osuus oli kaikista alhaisin verrokkiryhmässä ja laski kaikista eniten vuosina 2019-2023.**

KOKO MAASSA OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 7,6 PROSENTTIA VUONNA 2023. Manner-Suomessa opiskelijoiden osuus oli korkein Joensuussa (11,2 %) ja Jyväskylässä (11,1 %) sekä alhaisin Kaskisessa (2,2 %).

Opiskelijoiden osuus väestöstä 2019-2023

Verrokkiryhmä	Opiskelijoiden osuus 2019	Opiskelijoiden osuus 2023 ↑	Muutos %-yks 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	6,5 %	6,9 %	+0,4 %-yks	41
Kontiolahti	7,0 %	6,8 %	-0,2 %-yks	48
Siilinjärvi	6,6 %	6,7 %	+0,1 %-yks	54
Nurmijärvi	6,8 %	6,7 %	-0,2 %-yks	55
Ylöjärvi	6,6 %	6,4 %	-0,2 %-yks	76

15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO

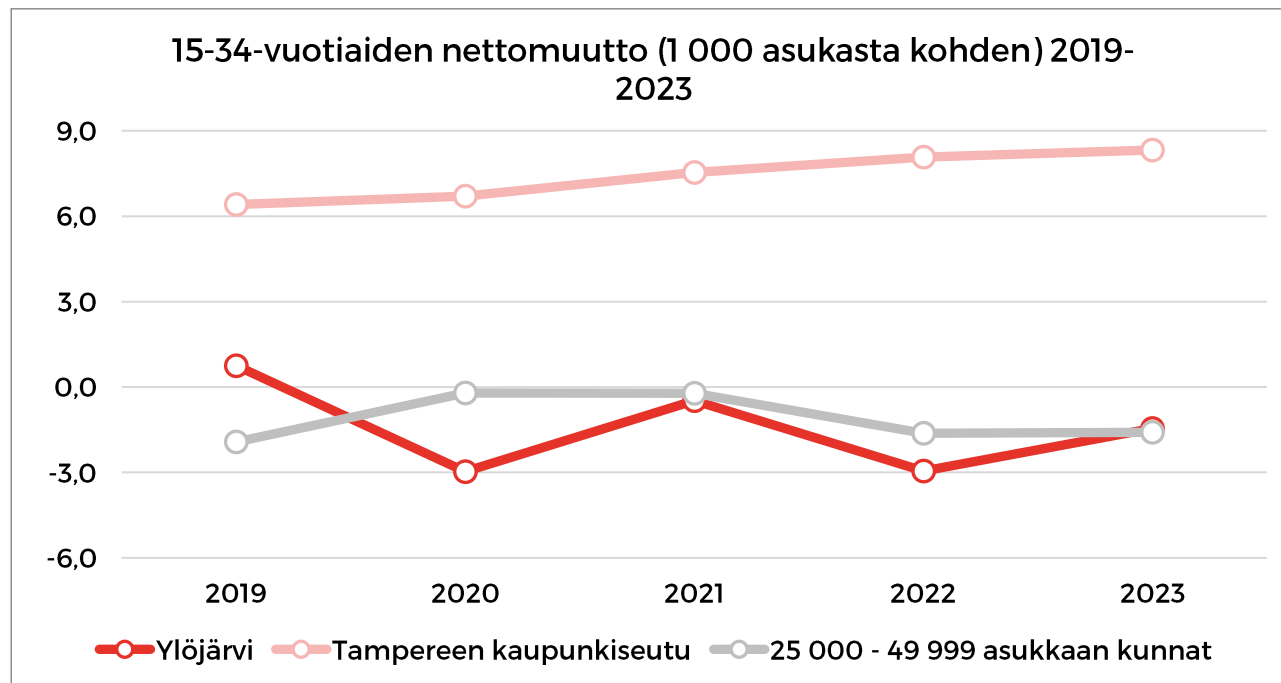
Ylöjärvi kärsi muuttotappiota 15-34-vuotiaista yhteensä 164 henkilöä vuosina 2021-2023. Ylöjärven 15-34-vuotiaiden nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto.

YLÖJÄRVEN 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa alhaisempi vuosina 2021-2023. Ylöjärven nettomuutto oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

MANNER-SUOMESSA 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli korkein Kittilässä (+11,6) ja Tampereella (+10,9) sekä alhaisin Kyyjärvellä (-18,6) vuosina 2021-2023.

Verrokkiryhmä	15-34-vuotiaiden nettomuutto 2021-2023	15-34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) 2021-2023 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Kangasala	+480	+4,8	9
Kontiolahti	-3	-0,1	28
Ylöjärvi	-164	-1,6	49
Nurmijärvi	-286	-2,1	59
Siilinjärvi	-221	-3,5	79

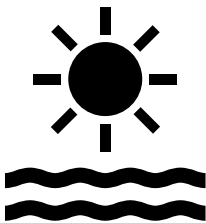

KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ

Ylöjärvellä oli yhteensä 4 741 kesäasukasta vuonna 2023. Ylöjärven kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

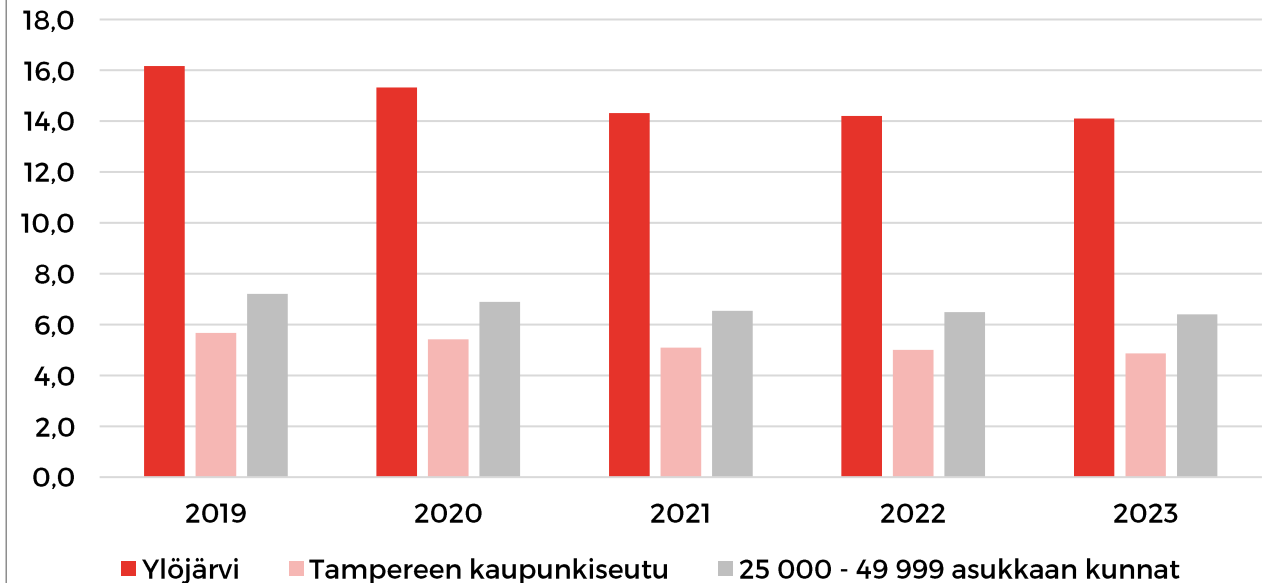

YLÖJÄRVEN KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa suurempi vuonna 2023. **Ylöjärven kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli kaikista korkein verrokkiryhmässä.**

KOKO MAASSA KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN OLI 9,1 VUONNA 2023. Manner-Suomessa kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurin Kustavissa (436,1), Puumalassa (241,0) ja Kuhmoisissa (210,6).

Kesäasukkaiden määrä (100 asukasta kohden) 2019-2023

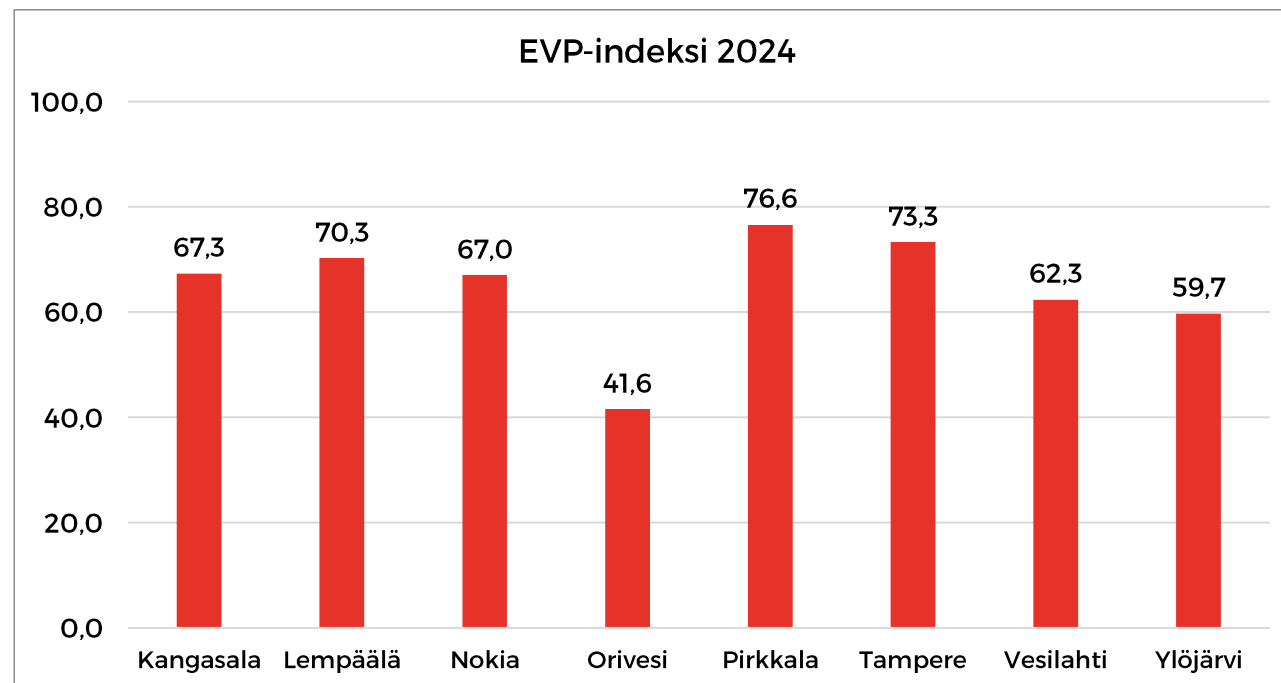
Verrokkiryhmä	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2019	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2023 ↑	Muutos abs. 2019-2023	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Ylöjärvi	16,2	14,1	-2,1	173
Kangasala	15,7	13,6	-2,1	177
Kontiolahti	12,5	10,9	-1,6	195
Siilinjärvi	4,4	4,2	-0,2	230
Nurmijärvi	1,7	1,4	-0,3	269

2. Tampereen kaupunkiseudun EVP- indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli 73,6 vuonna 2024. Kaupunkiseudun elinvoimaindeksi oli 63,7 ja vetovoimaindeksi 83,5.

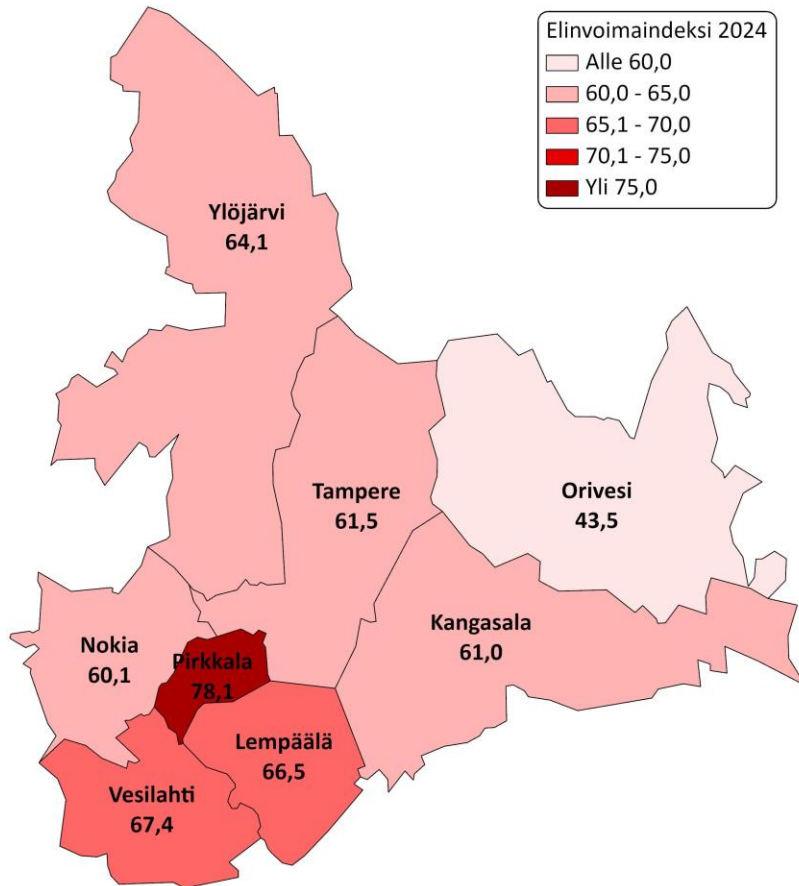
- **Tampereen kaupunkiseudulla EVP-indeksi oli vahvin** Pirkkalassa (76,6), Tampereella (73,3) sekä Lempäälässä (70,3) ja heikoin Orivedellä (41,6), Ylöjärvellä (59,7) sekä Vesilahdessa (62,3).
- **Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli heikompi kuin pääkaupunkiseudulla, mutta vahvempi kuin Oulun ja Turun seuduilla.**
- Tampereen kaupunkiseudulla elinvoimaindeksi oli selkeästi heikompi kuin pääkaupunkiseudulla johtuen erityisesti heikommasta talouslukuindeksistä ja sairastavuusindeksistä, mutta myös tulonsaajien mediaanitulot ja yritysperstanta olivat selkeästi alhaisemmat.
- Vetovoimaindeksi oli sen sijaan lähes samaa tasoa pääkaupunkiseudun kanssa. Tampereen kaupunkiseudulla on erittäin vahvat luvut muun muassa väestönkehityksessä, 15-34-vuotiaiden nettomuutossa, rakennustuotannossa, alueen sisäisissä muutoissa sekä opiskelijoiden osuudessa.
- **Manner-Suomessa EVP-indeksi oli vahvin** Espoossa (81,9), Helsingissä (80,4) ja Kittilässä (80,3). EVP-indeksi oli heikoin Kaavilla (18,9), Kyyjärvellä (19,0) ja Pyhäjärvellä (19,9).

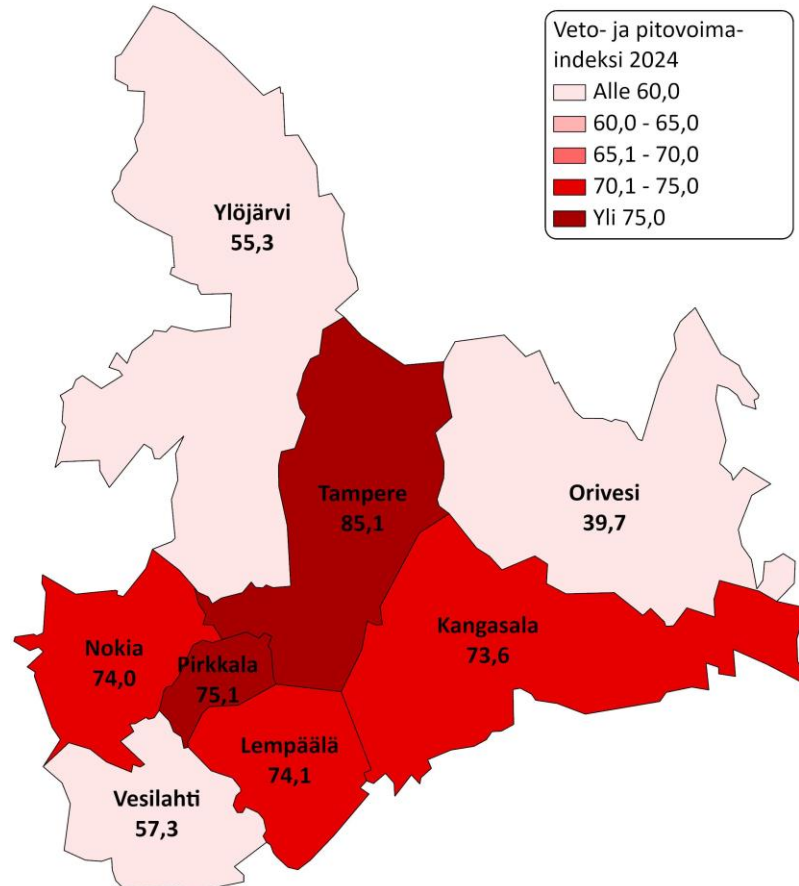
Verrokkiryhmä	Elinvoimaindeksi 2024	Vetovoimaindeksi 2024	EVP-indeksi 2024
Pääkaupunkiseutu	79,4	84,1	81,7
Tampereen kaupunkiseutu	63,7	83,5	73,6
Turun seutu	62,8	80,6	71,7
Oulun seutu	58,3	70,6	64,5

EVP-indeksi Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

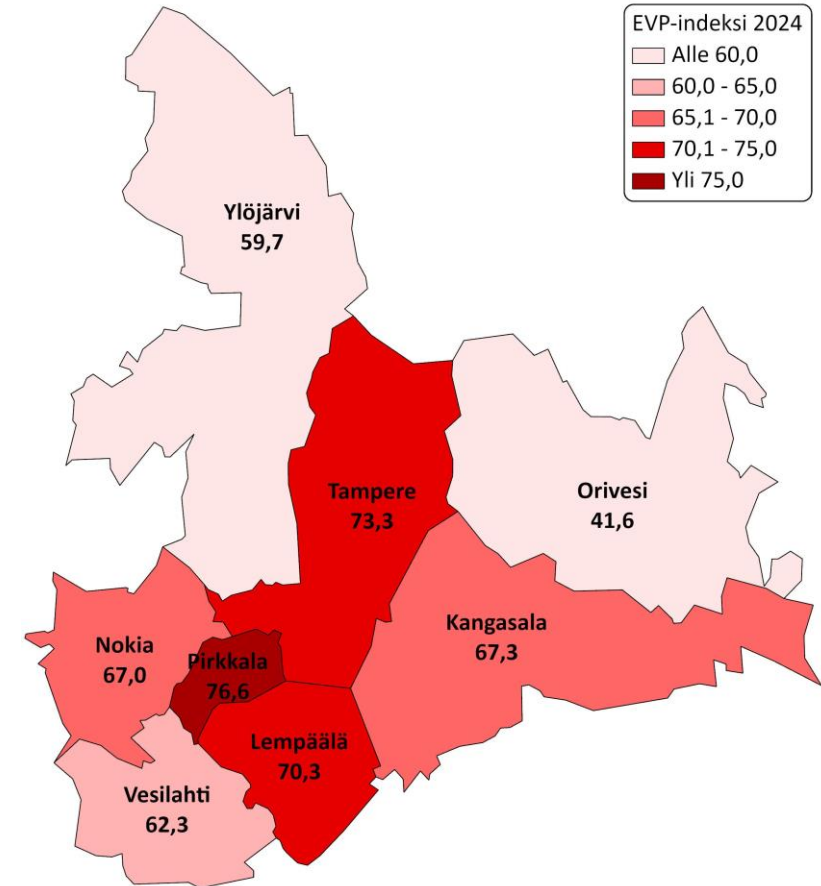
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

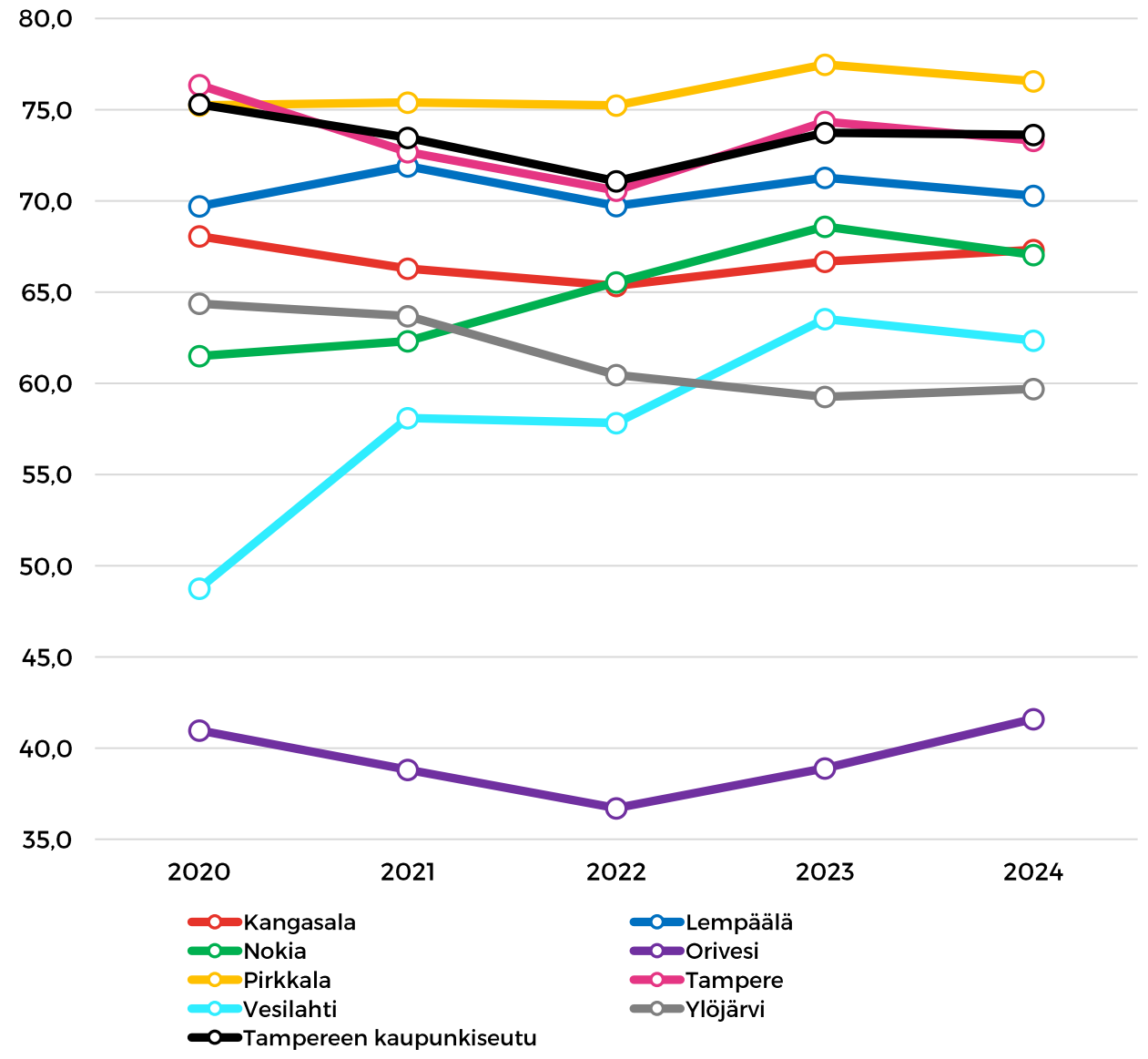

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksin kehitys

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi laski 1,7 vuosien 2020-2024 aikana. Elinvoimaindeksi laski 2,6 ja veto- ja pitovoimaindeksi 0,7 ajan-jakson aikana.

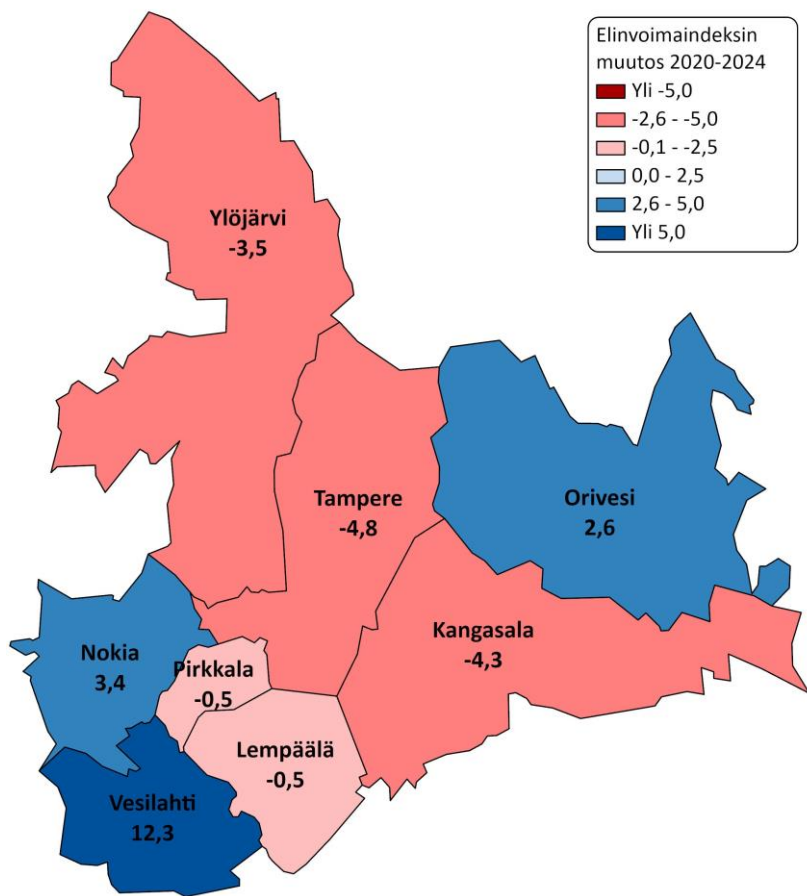
- Kaupunkiseudun indeksin laskun taustalla on erityisesti talouslukuindeksin heikompi vahvistuminen verrattuna muuhun maahan sekä sairastuvuusindeksin heikkeneminen.
- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi kasvoi viidessä kunnassa ja laski kolmessa kunnassa vuosien 2020-2024 aikana.
- Indeksni kasvoi Vesilahdessa (+13,6) Nokialla (+5,5), Pirkkalassa (+1,3), Lempäälässä (+0,6) ja Orivedellä (+0,6).
- Vesilahden indeksin kasvu oli toiseksi suurinta koko maassa!
- Indeksni laski sen sijaan Ylöjärvellä (-4,7), Tampereella (-3,1) ja Kangasalla (-0,8).

EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

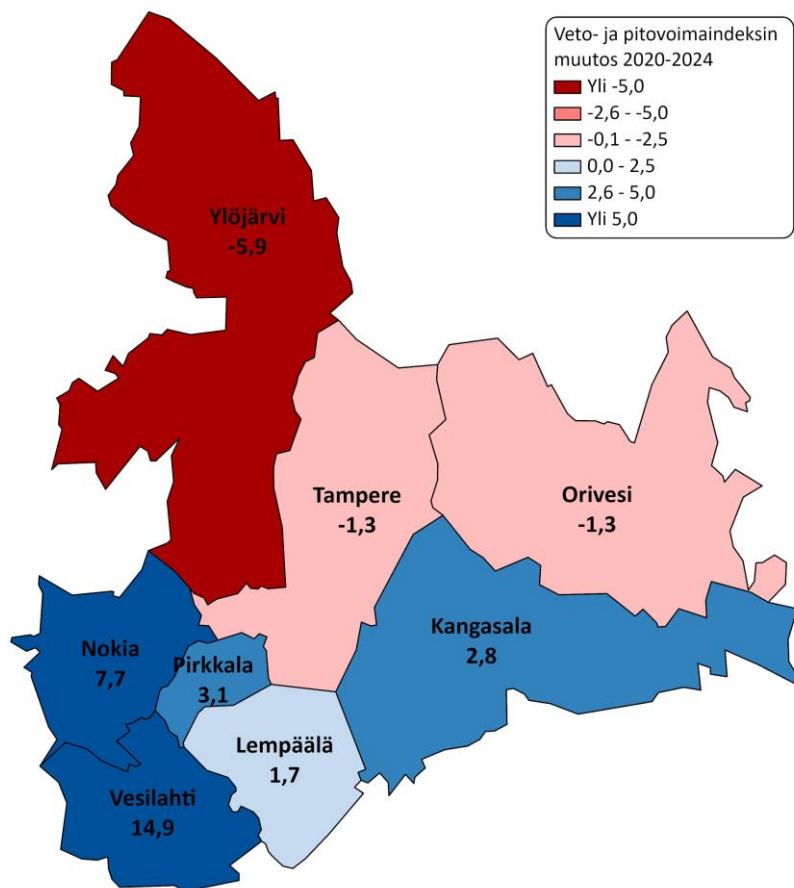

EVP-indeksin muutos Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

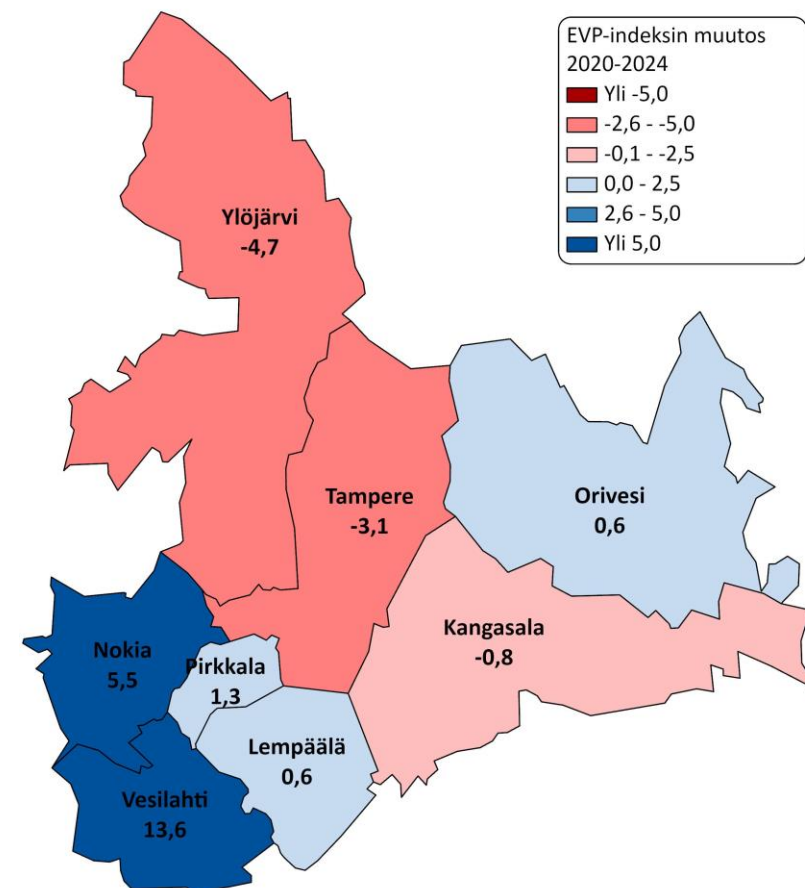
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

3. EVP-indeksin tausta ja lukuohje

Elinvoima-, veto- ja pitovoimaindeksiin valitut muuttujat

Indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seuranta*. Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verrokkialueisiin nähden se sekä avataan tarkemmin indeksin taustalla vaikuttavien muuttujien kehitystä.

Indeksi pitää sisällään **10 + 10 avainmuuttujaa**, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-, koulutus- ja terveysdynamiikkaan.

Veto- ja pitovoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden väestö- ja veto-voima, asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan dynamiikkaan.

*Osalla Tampereen seudun kunnista on käytössä [Kuntakortti-palvelu](#), josta löytyy vielä kattavampi tarkastelu kunnan tilannekuvasta ja kehityksestä teemoittain. EVP-indeksi tukee Kuntakorttipalvelun rinnalla kuntien ja alueiden strategiatyötä ja elinvoiman jatkuvaa seuranta.

10

ELINVOIMA

- Tulonsaajien mediaanitulot 2023
- Yritystiheys 2023
- 34–44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2023
- Työpaikkaomavaraisuusaste (%) 2023
- Taloudellinen huoltosuhde 2023
- Työpaikkamuutos % (avoin sektori) viimeisen kolmen vuoden aikana (2021-2023)
- Talouslukuindeksi 2023
- Yrityisperustana (1 000 as. kohden) 2023
- Koulutustasoindeksi 2023
- Sairastavuusindeksi 2022

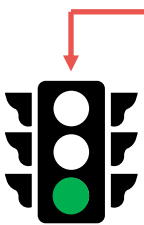
+

10

VETO- JA PITOVOIMA

- Väestönmuutos 2019–2023 (%)
- MDI:n väestöennuste 2023-2040 (%)
- Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Vanhojen asuntojen neliöhinnat (€) 2023
- Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä (%) 2023
- Opiskelijoiden osuus väestöstä (%) 2023
- 15–34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) viimeiset kolme vuotta (2021-2023)
- Kesäasukkaiden määrä (100 as. kohden) 2023

Liikennevalo kertoo onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

LUKUOHJE

Keskeinen nosto muuttujasta kunnan osalta sekä miten se vertautuu suhteessa muihin samankokoisiin kuntiin.

Keskeiset huomiot miten kunnan arvo vertautuu koko maahan sekä Tampereen kaupunkiseudun lukemiin nähden muuttujan osalta. Lisäksi vertaillaan kunnan lukemaa suhteessa valittuun verrokkiryhmään.

Nosto koko maan arvosta muuttujan osalta sekä parhaiten ja heikoiten menestyneiden kuntien arvot.

**KUVIO MUUTTUJAN KEHITYKSESTÄ
VIIMEISEN VIIDEN VUODEN AIKANA**

**TAULUKKO MUUTTUJAN ARVOISTA
VERROKKIRYHMÄN KUNNISSA**

MITEN EVP-ANALYYSI TOTEUTETTIIN

Analyysin aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja analyysin kohteena olivat Manner-Suomen 293 kuntaa 1.1.2024 alueluokituksen mukaisesti. Mäntyharjun ja Pertunmaan kuntaliitosta ei ole vielä otettu huomioon, koska osasta muuttujista ei ole saatavilla dataa vielä tämän osalta.

Jokaisen muuttujan tieto kerättiin kuntakohtaisesti. Indeksissä jokaiselle kunnalle annettiin muuttujakohtaisesti arvo 0–100 kunnan arvon persentiiliin perusteella siten, että *vahvin* arvo saa aina arvon **100** ja *heikoin* arvon **0**. Kaikki muut arvot sijoittuivat näiden arvojen väliin.

Indikaattorien arvoista aggregoitiin molemmat indeksit, jotka perustuvat kaikkien käytettyjen indikaattorien keskiarvoon. *Molempien* indeksien indikaattorien keskiarvosta muodostetaan alueen EVP-indeksi, joka kuvaa alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimadynamiikan positiota suhteessa kaikkiin muihin kuntiin.

Kaikki muuttujat olivat *painottomia* eli samanarvoisia suhteessa toisiinsa paitsi talouslukuindeksi, jonka painoarvo oli kaksi. Tulokset laskettiin erikseen sekä elinvoima- että veto- ja pitovoimaindeksin osalta sekä lopuksi yhteistuloksena molempien indeksien perusteella.

HUOM! Tulkintojen osalta on huomioitava se, ettei indeksistä voi suoraan päätellä alueen *absoluuttisen* aluekehityksen tilaa, vaan alueen position poikkileikkaustilanteessa suhteessa muihin Manner-Suomen kuntiin tai kuntatyyppiin.

0—100

EVP-INDEKSISSÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET VIIME PÄIVITYKSEN JÄLKEEN

EVP-indeksissä on tapahtunut jonkin verran muutoksia viime päivitykseen jälkeen.

Elinvoimaindeksissä **talouslukuindeksi** on korvannut kaksi muuttujaa: verotulot asukasta kohden sekä kertyneen ylijäämän. Tämän vuoksi talouslukuindeksin painoarvo on 2-kertainen verrattuna muihin muuttujiin.

Talouslukuindeksi yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä. Kasvava talousluku voi viitata joko kuntatalouden vahvistumiseen (esim. hyvä vuosikate, hallittu velkataso) tai verotulojen kasvuun (esim. korkea tulovero tai kiinteistövero). Laskeva talousluku voi tarkoittaa esimerkiksi tulorahoituksen heikkenemistä tai kasvavaa velkaantumista, mikä voi lisätä tulevia talouden haasteita. Talousluvun laskennassa indeksiin otettiin mukaan konsernitason tarkastelu, joka kuvaa paremmin kuntien vapaaehtoisen toiminnan panostuksen vaikutusta kokonaisuuteen. Joillakin kunnilla tuloksen ja taseen yhteinen kokonaistilanne heikkenee mikä on seurausta siitä, että elinvoiman kasvattamiseksi kunnan on ollut pakko panostaa myös velkarahoitukseen. Useilla kunnilla joudutaan kasvua rahoittamaan omaisuuden myynnillä. Tämä voi heikentää erityisesti suurten, kasvussa olevien kuntien taloutta.

Talousluku muodostetaan laskemalla yhteen kunnan tuloveroprosentin poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, kunnan kiinteistöveroprosenttien poikkeama Manner-Suomen keskiarvosta, konsernin vuosikate sekä konsernin nettolainakanta, joka jaetaan kahdeksalla. Konsernin nettolainakanta käsittää tässä konsernin lainakannan, vuokratuotot, rahavarat sekä antolainat. Euromäärä jaetaan kahdeksalla kuvaamaan lainojen maturiteettia. Yhteenlaskun suorittamiseksi kiinteistöveroprosenttien poikkeama keskiarvosta muutetaan euromääräiseksi. Euromääräiset mittarit (vuosikate, nettolainakanta, kiinteistöveroprosenttien poikkeama) muutetaan vielä veroprosenttiyksiköiksi, joka lasketaan jakamalla kunnallisverotuksen maksuunpanot kunnan veroprosentilla.

Elinvoimaindeksiin on lisätty myös **uudeksi muuttujaksi yritysperustana 1 000 asukasta kohden**. Yritysperustanta kuvaa alueella aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten erotusta ja hyvin yritysdynamiikkaa.

Veto- ja pitovoimaindeksin laskennassa ei ole tapahtunut mitään muutoksia muuttujien osalta viime päivityksen jälkeen.

Elinvoimaindeksin muuttujalista

Tulonsaajien mediaanitulot = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien tulonsaajien mediaanituloja. Mediaanitulo on kunnan kaikkien tulonsaajien keskimmäisen tulonsaajan tulo.

Yritystiheys = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien toimivien yritysten toimipaikkojen määrää 1000 asukasta kohden.

35–44-vuotiaiden työllisyysaste = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten prosenttiosuutta 35–44-vuotiaasta väestöstä.

Työpaikkaomavaraisuus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella työssäkäyvien ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaoma-varaisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

Taloudellinen huoltosuhte = Muuttuja kuvaa kunnan työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä suurempi luku, sitä enemmän työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia kunnassa on suhteessa työllisiin.

Avoimen sektorin työpaikkamuutos = Muuttuja kuvaa kunnan yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikkojen muutosta.

Talouselukuindeksi = Muuttuja yhdistää monta eri talousmuuttujaa yhdeksi indeksiksi ja mahdollistaa kuntien välisen vertailun yhtenäisellä mittarilla. Se kuvaa erityisesti kunnan tulopohjan, menojen hallinnan ja velkaantumisen suhdetta, mikä auttaa arvioimaan kunnan taloudellista kestävyyttä ja sopeutumiskykyä.

Yrityisperustanta = Muuttuja kuvaa kunnan aloittaneiden yritysten ja lopettaneiden yritysten erotusta.

Koulutustasoindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettujen korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Esim. koulutusindeksi 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Sairastavuusindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, jonka vertailuluku on 100. Mitä pienempi kunnan luku on, sitä terveempää väestö on. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on koko sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

Veto- ja pitovoimaindeksin muuttujalista

Väestönmuutos = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta.

MDI:n väestöennuste = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta perusuran skenaariossa vuosien 2023-2040 aikana.

Työllisten nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1000 asukasta kohden.

Sisäisten muuttojen vilkkaus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella tapahtuneiden muuttojen määrää 1000 asukasta kohden.

Valmistuneet asunnot = Muuttuja kuvaa kunnan alueella valmistuneiden uusien asuntoja määrää 10 000 asukasta kohden.

Vanhojen asuntojen neliöhinnat = Muuttuja kuvaa kunnan alueella olevien vanhojen asuntojen (muu kuin uudistuotanto) neliöhintoja.

Ulkomaalaistaustaisten osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kunnan väestöstä. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalais-taustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

Opiskelijoiden osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden, jotka ovat päätoimisia opiskelijoita, suhteellista osuutta kunnan väestöstä.

15-34-vuotiaiden nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan 15-34-vuotiaiden muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1 000 asukasta kohden.

Kesäasukkaiden määrä = Muuttuja kuvaa kunnan kesäasukkaiden lukumäärää 100 asukasta kohden, joka lasketaan kesämökin omistajan asuntokunnan henkilöiden yhteismäärästä. Kesäasukkaiden lukumäärään ei ole laskettu mukaan henkilöitä, joiden kesämökki sijaitsee asuinkunnassa. Perikuntien omistamia, yhteisomistuksessa olevia tai ulkomaalaisten omistamia kesämökkejä ei ole voitu huomioida kesäasukkaiden lukua laskettaessa.

Kiitos!

[mdi.fi](https://www.mdi.fi)

[@MDIfriends](https://twitter.com/MDIfriends)

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

MDI

Part of FCG.